

Järjestämislinjausten mukainen sote-palveluverkko / PÄÄTÖS

Aluevaltuusto 11.6.2024 / 38§

[Dynasty tietopalvelu](https://oncloudos.com) : Keski-Suomen hyvinvointialue (oncloudos.com)

Sisältö

- **Palveluverkkotyö yleisesti**
- Palveluverkkomääritelmän mukaiset palvelut
- Muut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut
- Kustannusvaikutukset
- Päätöksenteko palveluverkosta

Palveluverkkotyö pohjautuu strategiaan ja järjestämisen linjauksiin

Palveluverkkotyön strategiset menestystekijät

Ihmislähtöiset ja kustannusvaikuttavat palvelut sekä saumaton palvelujen yhteensovittaminen

Hyvinvoiva, osaava ja osallistuva henkilöstö

Vankka tietopohja ja systemaattinen tiedon hyödyntäminen

Sujuva ja saumaton kumppanuus

Aktiiviset ja osallistuvat asukkaat sekä toimivat ennaltaehkäisevät palvelut

Toiminnan tavoitteellinen kehittäminen ja uudistaminen

"Palvelujen (kasvokkain palvelut, kivijalkapalvelut, kotiin tuotavat palvelut, liikkuvat palvelut, etäpalvelut, digitalisoidut palvelut jne.) yhteensovittaminen sujuvaksi kokonaisuudeksi. Lähipalveluiden varmistaminen monimuotoisesti ja räätälöidysti."

Järjestämisen linjaukset konkretisoivat strategian tavoitteita

1. Saatavuus, saavutettavuus, yhdenvertaisuus

2. Sähköiset palvelut

3. Ohjaus ja neuvonta

4. Hoidon ja palvelun tuottamistapa, palvelurakenne

5. Hoito- ja palveluketjut, yhteensovittaminen ja jatkuvuus

6. Varhainen tuki ja kumppanuus

Palveluverkkoselvitys tarkastelee kehitystoimia vuoteen 2026, jonka jälkeen tehdään tarkennuksia seuraaville vuosille

	2024	2025	2026	2027-2030
Palveluverkkotyön eteneminen	<p>Valmistellaan hyvinvointialueen ensimmäisen vaiheen palveluverkko, jota käytetään myös vuoden 2024 vuokraneuvotteluiden pohjana.</p> <p>Ensimmäisen vaiheen palveluverkkotyö perustuu ensisijaisesti toiminnan kehittämiseen, toiminnallisuuden parantamiseen sekä henkilöstön saatavuuden varmistamiseen</p>	<p>Jatketaan ensimmäisen vaiheen palveluverkkoon siirtymistä toimipisteiden, toimintamallien ja palvelukanavien uudistamisen osalta.</p> <p>Jämsän Terveys Oy:n sopimus päättyy 31.8.2025</p> <p>Terveystalo Oy:n Kinnulan alueen ostopalvelusopimuksen irtisanominen päättyy vuonna 2027</p>	<p>Arvioidaan kevään 2024 palveluverkko-esityksen toteutumista ja luovutaan loppuista keväällä 2024 päätetyistä toimipisteistä.</p> <p>Toisen vaiheen palveluverkkotyö käynnistyy.</p> <p>Tehdään tarkennuksia palveluverkkosuunnitelmaan vuoteen 2030 asti, huomioiden mm. hyvinvointialueen taloudellinen tilanne, nähdään toimintamallien vakiintuminen (mm. sähköiset palvelut) ja uudisrakennushankkeiden tilanne.</p>	

Palveluverkkopäätöksen jälkeen aloitetaan **toimeenpanon yksityiskohtainen projektointi**, johon hyödynnetään myös **Keski-Suomen hyvinvointialueen toimitilaohjelmaa**. Suunnittelussa ja toimeenpanossa varmistetaan, että jokaisessa kunnassa säilyy koko ajan tarpeen mukaiset palvelut ja päätetyistä tiloista luopuminen tapahtuu sujuvasti.

Keski-Suomen hyvinvointialueen toimitilaohjelma

- **Toimitilaohjelman kokoaminen ja muutosten toimeenpano käynnistyy palveluverkkopäätöksen jälkeen**
- **Toimitilojen järjestämisen periaatteita**
 - **Palvelutarve** määrittelee tilojen sijainnin ja laadun
 - Ensisijaisesti käytetään omia tai kunnilta vuokrattavia tiloja
 - Parannetaan tilojen käyttötehokkuutta, energiatehokkuutta, ylläpitoa
 - Käytetään harkiten markkinoilta vuokrattavia tiloja
 - Ennakoiva yhteistyö kuntien ja kaavoituksen kanssa
- **Tilojen käytön periaatteita**
 - Nykyisten tilojen tehokas käyttö
 - Tilojen yhteiskäyttö
 - Moniammatillista tiimityötä tukevat tilat
 - Tilojen muuntojoustavuus
 - Tehokas käyttöaste ajallisesti
 - Tarpeettomista tiloista luopuminen

Toimitilamuutosten organisaatio

- Ohjausryhmä (1 krt/kk)
- Projektiryhmä (2 krt/kk)
- Työryhmät; vastuualueet, turvallisuus, tukipalvelut, konseptointi (yhteiskäyttöiset tilat, toimintaympäristön kehittäminen, asiakaspalvelu, toiminnallinen tilasuunnittelu), viestintä

Palveluverkkopäätöksen jälkeen aloitetaan **toimeenpanon yksityiskohtainen projektointi**, johon hyödynnetään myös **Keski-Suomen hyvinvointialueen toimitilaohjelmaa**. Suunnittelussa ja toimeenpanossa varmistetaan, että jokaisessa kunnassa säilyy koko ajan tarpeen mukaiset palvelut ja päätetyistä tiloista luopuminen tapahtuu sujuvasti.

Palveluiden tuottamisen maantieteellistä määrittelyä palveluverkossa

- **Paikallinen:** kunnan tai kaupungin (ja kaupunginosan) alueella tuotettava palvelu
- **Seudullinen:** useamman kunnan alueen muodostama kokonaisuus, joka vastaa useamman kunnan väestön palveluista
- **Alueellinen:** vastaa useamman seutukunnan alueen väestön palveluista
- **Lähipalvelu** on palvelu joka toteutuu paikallisesti (kiinteässä toimipisteessä tai palvelupisteessä) tai jokaisessa kotiosoitteessa (palvelut, joissa on kotiin vietäviä palveluja tai digipalveluita)
- **Digipalvelut:** sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön ja asiakkaan tai potilaan tai tarvittaessa tämän edustajan välinen vuorovaikutustilanne ilman lähikontaktia

Palveluverkko koostuu kaikkien sosiaali- ja terveyspalveluiden monikanavaisesta palvelutuotannosta

Kaikki palvelukanavat ovat käytössä jo nykyään

PALVELUKANAVAT	KUVAUS	
<p>KIVIJALKA</p> 	<p>KIINTEÄT TOIMIPISTEET: Palvelu ja ammattilainen tietyllä palvelulle varatussa toimipisteessä, jonne asiakas saapuu</p> <p>Esimerkiksi sosiaali- ja terveysasema</p>	
<p>PALVELUPISTEET JA KOTIIN VIETÄVÄT PALVELUT</p> 	<p>PALVELUPISTEET: Ammattilainen jalkautuu sellaiseen toimipisteeseen, joka voi olla useamman toiminnan/palvelun käytössä (myös kuntien ja järjestöjen tilat).</p> <p>Esimerkiksi yhteiskäyttöiset vastaanottotilat</p>	<p>KOTIIN VIETÄVÄT PALVELUT : Palveluun tarvittava välineistö ja ammattilainen liikkuvat yksittäisen asiakkaan kotiin tuottamaan palvelun</p> <p>Esimerkiksi kotisairaanhoido</p>
<p>DIGIPALVELUT</p> 	<p>ASIAKAS KOTONA: Asiakas saa palvelua kotonaan sähköisten kanavien kautta. Huomioitava mahdollinen avustajan tarve palvelun käyttöön</p> <p>Esimerkiksi etävastaanotto kotona</p>	<p>ASIAKAS TOIMIPISTEELLÄ: Asiakas tulee jollekin toimipisteelle (ei välttämättä sote-toiminnan toimipiste), jossa hän voi käyttää sähköisiä kanavia, jos asiakkaalla ei esimerkiksi kotona ole tarvittavaa laitteistoa. Huomioitava mahdollinen avustajan tarve palvelun käyttöön</p> <p>Esimerkiksi etävastaanotto sosiaalitoiminnan tiloista, sähköinen perhekeskus</p>

Keski-Suomi: Palvelut vuonna 2026

Palvelut esitetty tarkemmin myös kuntakohtaisesti

Lähipalvelu on palvelu joka toteutuu paikallisesti (kiinteässä toimipisteessä tai palvelupisteessä) tai jokaisessa kotiosoitteessa (palvelut, joissa on kotiin vietäviä palveluja tai digipalveluita)

PALVELU	KUVAUS
Sote-asema	
Avosairaanhoidon vastaanotto	Jokaisessa kunnassa sote-keskuksessa, sote-asemalla tai sote-palvelupisteessä
Avosairaanhoidon kiirevastaanotto	Sote-keskuksissa, sote-asemilla sekä 24h sairaala Novassa
Laboratorio	Jokaisessa kunnassa vähintään yksi näytteenottopiste joko Fimlabin toimintana tai oman näytteenoton turvin palvelupisteessä
Kuvantaminen	Kuvantamista nykyisissä kunnissa ja toimipisteissä
Kuntoutus	Sote-keskuksissa, sote-asemilla ja palvelupisteissä. Arkikuntoutus kotiin vietävinä palveluina.
Mielenterveys- ja päihdepalvelut	Saatavilla pääosin lähipalveluna joko omasta tai lähikunnasta. Kaikissa kunnissa Ensilinjan palvelut ja useassa kunnassa walk in -palveluita.
Aikuisten sosiaalipalvelut	Palvelut kunnissa ajanvarauksella
Alueellinen osastotoiminta	Osastoilla palveluverkkopäätöksen mukaisesti
Ikääntyneiden ympäri- vuorokautinen asuminen	Jokaisessa kunnassa
Ikääntyneiden päivätoiminta (vuoteen 2030 mennessä)	Kuntouttavaa päivätoimintaa ja/tai seniorikeskustoimintaa jokaisessa kunnassa
Perhekeskus (vuoteen 2030 mennessä)	Perhekeskustoimintaa ja/tai kevyempiä kohtaamispaikkoja kaikissa kunnissa. Sähköinen perhekeskus kaikissa kunnissa.

PALVELU	KUVAUS
Äitiys- ja lastenneuvola	Jokaisessa kunnassa (pl. Luhanka, Multia) lähipalveluna paikallisesti
Opiskeluhuollon palvelut	Jokaisessa kunnassa oppilaitoksissa ja kouluissa tai niiden läheisyydessä
Perheiden varhaisen tuen palvelut	Lähipalveluna ja jalkautuvana palveluna jokaisessa kunnassa
Perheoikeudelliset palvelut	Lähipalveluna (kiinteät toimipisteet Jyväskylässä, Jämsä, Keuruu ja Äänekoski ja lisäksi sivuvastaanottoja)
Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelut, perheneuvola	Lähipalveluna ja jalkautuvana palveluna jokaisessa kunnassa (kiinteät toimipisteet Jämsä, Keuruu, Jyväskylä, Laukaa, Saarijärvi, Viitasaari, Äänekoski)
Lastensuojelun avo-, sijais- ja jälkihuollon palvelut	Lähipalveluna ja jalkautuvana palveluna jokaisessa kunnassa
Nuoriso- ja perhetukikodit, laitosten avotyö	Keskittettynä Jyväskylässä (oma laitoshoidon) ja avotyö jalkautuvana palveluna
Suun terveydenhuolto	Kunnasta riippuen sote-asemilla, hammashoitoloissa, koulujen tiloissa tai liikkuvassa hammashoitoyksikössä
Sosiaali- ja kriisipäivystys	Jalkautuvana palveluna 24/7 jokaisessa kunnassa
Vammaispalvelun asumispalvelut	Kunnasta riippuen saatavilla paikallisesti, seudullisesti tai kotiin tukemisen tiimin palveluna
Vammaispalvelun sosiaalityö ja palveluohjaus	Lähipalveluna jokaisessa kunnassa
Vammaisten päivä- ja työtoiminta	Kunnasta riippuen paikallisesti tai seudullisesti
Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalvelut	Kunnasta riippuen saatavilla paikallisesti, seudullisesti tai kotiin tukemisen tiimin palveluna
Kuntouttava työtoiminta	Kunnasta riippuen paikallisesti tai seudullisesti
Kotihoito	Koteihin 24/7 kaikissa kunnissa
Kotihoidon turvapalvelut	Koteihin 24/7 kaikissa kunnissa
Ikääntyneiden muut asumispalvelut	Kaikissa kunnissa yhteisöllistä asumista ja lyhytaikaishoitoa
Keskittetty asiakas- ja palveluohjaus	Lähipalveluna kaikissa kunnissa
Erikoissairaanhoido	Kivijalkapalvelut saatavilla keskitetysti Novasta, myös jalkautuvana sote-keskuksissa ja sote-asemilla, lisäksi perustetaan osaamiskeskukseksi

Useita digitaalisia sosiaali- ja terveystalveluita on käytössä jo nykyään

KESKI-SUOMEN HYVINVOINTIALUEELLA JO NYT KÄYTÖSSÄ USEITA ERILAISIA DIGITAALISIA SOTE-PALVELUITA

(www.hyvaks.fi)

- Elämäntapaohjaus (sähköinen terveystarkastus, videovastaanotto)
- Sairaanhoidaja-, sosiaaliohjaaja- ja suun terveydenhuoltochat
- Fysioterapian chat-konsultaatio ja videovastaanotto
- Lääkärin etävastaanotto sairaanhoitajan tai sosiaaliohjaajan kautta
- Keskustelutukea mielenterveys- ja riippuvuussairauksiin chatillä tai videoyhteydellä
- Nuorten etäyöntekijä chatin kautta
- Sähköinen perhekeskus
- Pyydä apua -nappi
- Omapalvelu sosiaalihuollossa (myöh Sagassa)
- Perhepolku –verkkokurssi
- Tarina-auttaminen-alusta nuorille ja perheille
- Virtu-valmennus lastensuojelun ja nuorisopsykiatrian yhteinen
- Seniorichat
- Perhetyöntekijä
- Raskauden ehkäisy ja seksuaalineuvonta etävastaanotolla
- Ravitsemusterapia sairaanhoitajan kautta
- Omaolo-oirearviot
- Omaolo-hyvinvointi-valmennukset
- Perhevalmennukset
- Omaishoitajien etävalmennukset
- Kotihoidon etähoiva
- Etäpäivätoiminta
- Lääkeautomaatit
- Erilaiset ryhmätarjonnat
 - Aistivat-etäryhmä vanhemmille
 - Erityisnuoret-etäryhmä erityistä tukea tarvitsevien nuorten vanhemmille
 - Juttupenkki – ikääntyneiden keskustelu- ja kohtamispaikka
 - Makustelijat – etäryhmä vanhemmille
 - Vertaistukiryhmä ikääntyneille mielenterveysomaisille
 - Virtapiiri-etäryhmä vilkkaiden lasten vanhemmille
 - Voimavaroja omaishoitajuuteen – etävertaisryhmä ikääntyneille
 - Parisuhteen huoltamo
 - Nepsy-pysäkki
 - Vanhemmuuden tukiryhmät

KESKI-SUOMALAISET HYÖDYNTÄVÄT DIGISOTEKESKUKSEN PALVELUITA KAIKISSA IKÄRYHMISSÄ JO NYKYÄNKIN

DIGISOTEKESKUKSEN KONTAKTIT 2023

Ikäluokka	Kontaktit
Alle 18v.	n. 14 500
18-74v.	n. 92 700
Yli 75v.	n. 14 800
Yhteensä	n. 122 000

PALVELUIDEN TOIMINTA

Vahva tunnistautuminen mm. yksilöllisiin palveluihin

Auki arkisin klo 8-20 ja viikonloppuisin klo 10-16

Palvelut pääosin maksuttomia; lääkärin videovastaanotto maksaa 10,45 € ja aikuisten terapiavastaanotto 5,80 €

Palveluverkkotyössä palveluverkkomääritelmän mukaiset palvelut on kuvattu toimipistetasoisesti, muista palveluista on yksi kuvaus

Palveluverkkomääritelmän mukainen palvelu

- **Sote-asemapalvelut**
 - Avosairaanhoidon vastaanotot
 - Kuntoutus
 - Mielenterveys- ja päihdepalvelut
 - Aikuisten sosiaalipalvelut
- **Alueellinen osastotoiminta**
- **Ikääntyneiden ympärivuorokautinen asuminen**
- **Ikääntyneiden päivätoiminta (päivätoiminta/seniorikeskukset)**
- **Perhekeskukset**

Muut sosiaali- ja terveystyöpalvelut

- Äitiys- ja lastenneuvola
- Opiskeluhuollon palvelut (koulu- ja opiskeluterveydenhuolto, koulukuraattorit ja -psykologit)
- Perheiden varhaisen tuen palvelut:
 - Palvelutarpeen arviointi, lapsiperheiden sosiaalityö ja sosiaaliohjaus, tukiperhetoiminta
 - Perhetyö, lapsiperheiden kotipalvelu, tukihenkilötoiminta
- Perheoikeudelliset palvelut
- Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelut ja perheneuvola
- Lastensuojelun avo-, sijais- ja jälkihuollon palvelut
- Nuorisokodit ja perhetukikoti sekä laitosten avotyö
- Suun terveydenhuolto
- Sosiaali- ja kriisipäivystys
- Vammaispalvelun asumispalvelut
- Vammaispalvelun sosiaalityö ja palveluohjaus
- Vammaisten päivä- ja työtoiminta
- Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalvelut
- Kuntouttava työtoiminta, sosiaalihuoltolain mukainen päivä- ja työtoiminta
- Kotihoito 24/7
- Turvapalvelut
- Ikääntyneiden muut asumispalvelut
- Koti- ja asumispalveluiden keskitetty asiakas- ja palveluohjaus
- Erikoissairaanhoidon palvelut

Sisältö

- Palveluverkkotyö yleisesti
- **Palveluverkkomääritelmän mukaiset palvelut**
- Muut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut
- Kustannusvaikutukset
- Päätöksenteko palveluverkosta

Sisältö

- Palveluverkkotyö yleisesti
- Palveluverkkomäärittelyn mukaiset palvelut
 - **Sote-asemat**
 - Alueellinen osastotoiminta
 - Ikääntyneiden ympärivuorokautinen asuminen
 - Perhekeskukset
 - Ikääntyneiden päivätoiminta
- Muut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut
- Kustannusvaikutukset
- Päätöksenteko palveluverkosta

Sote-asetat: Koonti nykytilasta, palveluverkkoesityksestä sekä perusteluista muutokselle

TARVE PALVELUIDEN KEHITTÄMISELLE JA TAUSTAA ESITYKSELLE

- **Sote-asetat erityisesti koskeva järjestämisen linjaus:** *”Sosiaali- ja terveydenhuollon päiväjän perustason vastaanotot ovat vastaanotto toiminnan perusta, ja ne vastaavat alueen asukkaiden hoidon- ja palvelutarpeeseen ja tukevat vaikuttavaa ja tarkoituksenmukaista hoidon sujumista ja jatkohoitoa. Niitä tuetaan tarpeen mukaisesti järjestetyillä ilta- sekä kiirevastaanotoilla”*
- **Avosairaanhoidossa palvelutarpeen ennustetaan kasvavan**, kun tarkastellaan koko Keski-Suomea. Kasvu tapahtuu kuitenkin vain kuudessa kunnassa **ja suurimmassa osassa kuntia palvelutarve laskee**, kun huomioidaan nykyinen palveluiden käyttö sekä väestöennuste ikäryhmittäin.
- Useassa kunnassa on paljon pieniä toimipisteitä, joissa lääkäreitä on kaksi tai vähemmän. **Pienten yksiköiden toimintavarmuus on heikompaa** kuin suurten esimerkiksi henkilöstön sairastapausten yhteydessä. Pienissä toimipisteissä ei ole mahdollista toteuttaa palvelua moniammatillisesti, mikä lisää palvelun vaikuttavuutta.
- Nykyisissä toimipisteissä myös **kuntoluokat vaihtelevat ja joukossa on useita tekniseltä kunnoltaan vanhentuneita tai toiminnallisesti heikkoja tiloja**.
- Palveluverkkoesityksessä luovutaan pienistä, toimintavarmuudeltaan heikoista ja huonokuntoisista tiloista. **Palvelutuotannon jatkuvuuden turvaaminen paranee, kun toimintoja ja henkilöstöä sijoitetaan alueellisesti tarkoituksenmukaisesti.**
- **Palveluverkkoesityksessä palvelupistetoimintaa lisätään** ja varmistetaan palveluiden saatavuus ja saavutettavuus kaikille Keski-Suomen asukkaille.
- **Myös sähköisiä palveluita vahvistetaan** ja siten parannetaan palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta.
- Sote-asettien sijaintia tarkastellaan avosairaanhoidon palveluiden kautta, mutta sote-asetilla tarjotaan myös mm. kuntoutusta, mielenterveys- ja päihdepalveluita sekä aikuisten sosiaalipalveluita. Lisäksi toiminnassa huomioidaan tukipalveluiden järjestäminen sujuvasti.

PALVELU-KANAVAT	NYKYTILA	PÄÄTÖS
Kivijalka 	<ul style="list-style-type: none"> • Toimipisteiden lukumäärä: 35 	<ul style="list-style-type: none"> • Toimipisteiden lukumäärä: 29 • Sote-asetmapalvelut tuotetaan sote-keskuksissa, sote-asetilla ja sote-palvelupisteissä
Palvelupisteet ja kotiin vietävät palvelut 	<ul style="list-style-type: none"> • - 	<ul style="list-style-type: none"> • Monikäyttöiset palvelupisteet kunnissa (jokaisessa kunnassa vähintään sote-palvelupiste) • Kotijakelun lisääminen, mm. hoitotarvikkeet
Digipalvelut 	<ul style="list-style-type: none"> • OmaOlo-oirearviot, Sähköiset yhteydenottopyynnöt (Hyvis) • Chat • Hoitaja-avusteiset etävastaanotot 	<ul style="list-style-type: none"> • Digitaaliset palvelut laajasti osana sote-asettien palvelutarjontaa • Digipalveluiden laajentuminen myös muihin palveluihin (esim. sairaalapalvelut) • Palveluita, mm: <ul style="list-style-type: none"> • OmaOlo-oirearviot, Sähköiset yhteydenottopyynnöt (Hyvis) • Kotiin vietävät vastaanottopalvelut (videovastaanotot) • Hoitaja-avusteiset etävastaanotot • Chat

Sotepalvelut: Sote-keskus, sote-asema ja sote-palvelupiste (1/2)

	ALUEELLINEN SOTE-KESKUS	SEUDULLINEN SOTE-ASEMA	PAIKALLINEN SOTE-ASEMA	SOTE-PALVELUPISTE
SIJOTTUMINEN	<ul style="list-style-type: none"> Kolme alueellista keskusta 3 toimipistettä, 3 kuntaa 	<ul style="list-style-type: none"> Toimipisteitä seutukunnallisesti 10 toimipistettä, 7 kuntaa 	<ul style="list-style-type: none"> Toimipisteitä paikallisesti 10 toimipistettä, 9 kuntaa 	<ul style="list-style-type: none"> Paikallisia palvelupisteitä kunnissa, joissa ei ole sote-keskusta tai sote-asemaa 6 toimipistettä ja kuntaa
PALVELUT	<ul style="list-style-type: none"> Kiirevastaanotto (päiväaikainen sekä ilta- ja viikonloppukiirevastaanotto) Laajin palveluvalikoima moniammatillisista palveluista samassa toimipisteessä 	<ul style="list-style-type: none"> Kiirevastaanotto (arkisin virka-aikaan) Moniammatillisia palveluita samassa toimipisteessä 	<ul style="list-style-type: none"> Kiirevastaanottoa vaihtelevasti Vaihtelevasti eri ammattilaisten palveluita tarpeen mukaan tiettyinä päivinä viikossa 	<ul style="list-style-type: none"> Sosiaali- ja terveydenhuollon yksittäisten sote-ammattilaisten vastaanottoa (esim. sairaanhoitaja, hoitaja-avusteinen etävastaanotto, sosiaalityöntekijä, fysioterapeutti), joka tapahtuu toiminnalle erillisesti varatussa vastaanottotilassa lähipalveluna Voi olla yhteiskäyttöisiä palvelupisteitä muiden palveluiden kanssa, esim. ikäntyneiden päiväkeskuksissa, perhekeskuksissa tai muiden toimijoiden tiloissa
AUKIOLOAJAT	<ul style="list-style-type: none"> Laajemmat aukioloajat, ilta- ja viikonloppukiirevastaanotto 	<ul style="list-style-type: none"> Arkipäivinä virka-aikaan toteutuva päiväaikainen toiminta 	<ul style="list-style-type: none"> Palvelut tiettyinä päivinä viikossa 	<ul style="list-style-type: none"> Palvelut tiettyinä päivinä viikossa tai kuukaudessa

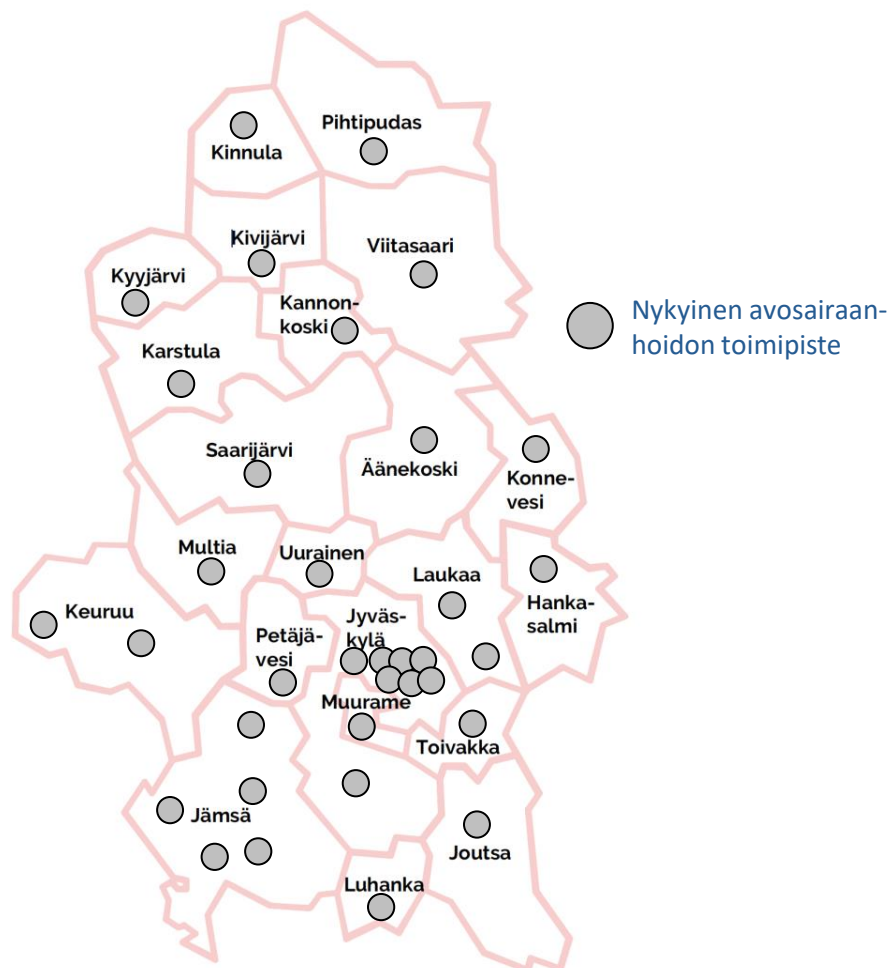
Sotepalvelut: Sote-keskus, sote-asema ja sote-palvelupiste (2/2)

- **Jokaisessa kunnassa** on sote-keskus, sote-asema tai sote-palvelupiste
- Sote-palveluita tuotetaan **eri kokoisissa ja palveluiltaan sekä aukioloajoiltaan eri laajuisissa** toimipisteissä
- **Laajemmissa toimipisteissä** (alueelliset sote-keskukset ja seudulliset sote-asetat) moniammatilliset palvelut ovat kattavammat
- **Moniammatillisilla palveluilla tarkoitetaan** kiireetöntä vastaanottoa (hoitaja- ja lääkärivastaanotot, tietyt erikoislääkärin vastaanotto- ja konsultaatiopalvelut), kuntoutuspalveluita, mielenterveys- ja päihdepalveluita, sosiaalipalveluita (aikuissosiaalityö, vammaispalvelut) ja digipalveluita
- Kaikille keskisuomalaisille osoitetaan **”kotiasemaksi” alueellinen sote-keskus, seudullinen tai paikallinen sote-asema**. Sote-palvelupisteillä tuetaan palveluiden saatavuutta pitkien etäisyyksien vuoksi.
- Lisäksi kaikissa neuvolapalveluissa, opiskeluhuollossa ja asumispalveluissa **turvataan lääkäripalvelut**

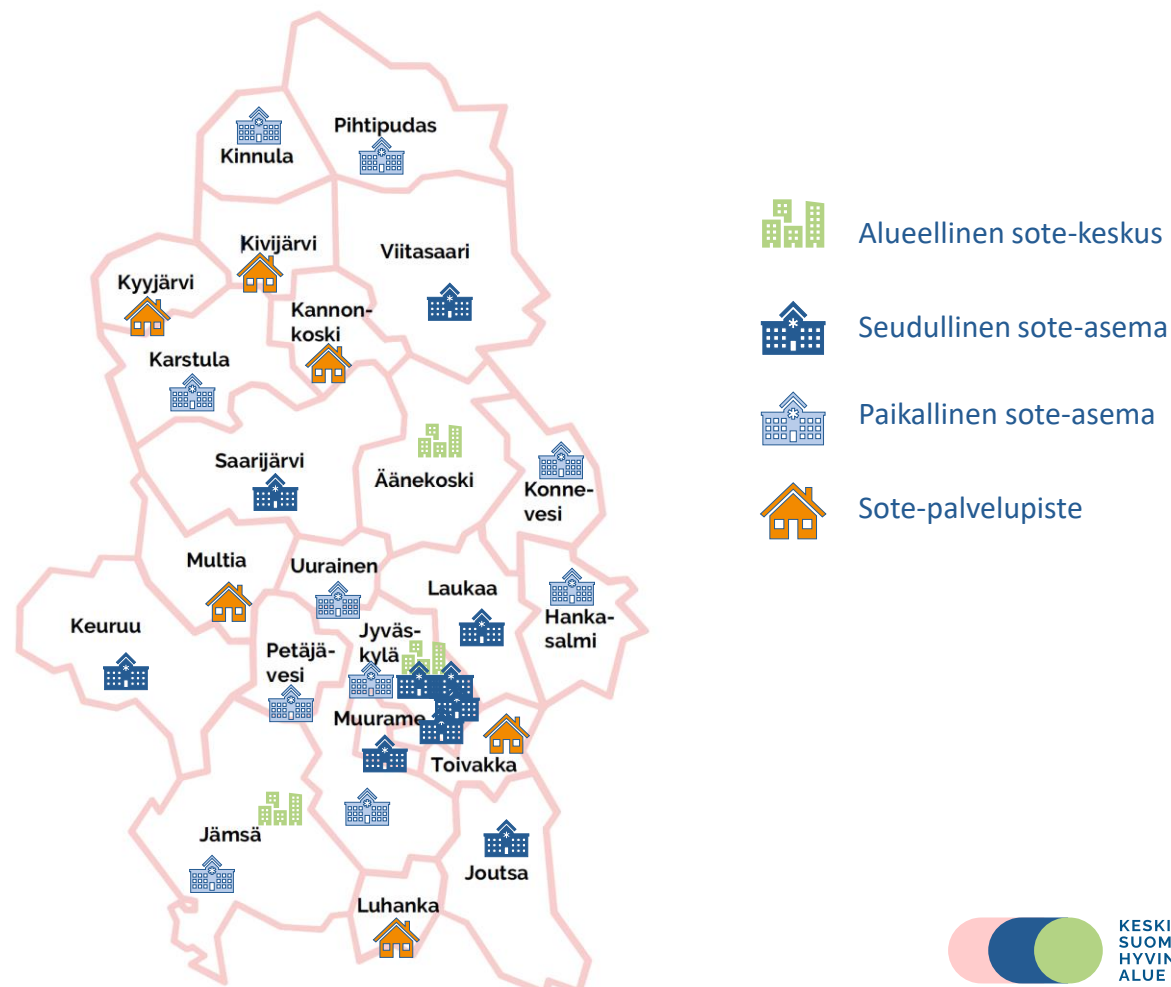
Sote-asemien toiminta nykyisin ja palveluverkkoesityksessä

Toimipisteet merkitty kartalle suuntaa antavasti

Nykytilanne

Palveluverkkoesitys

Sote-asettien palveluverkkoesitys toimipisteittäin

Muutokset toimeenpannaan vuoden 2026 alkuun mennessä

Kunta	Osoite	Avosairaanhoidon toimipisteet	Sotekeskus, sote-asema, sote-palvelupiste
Jyväskylä	Hoitajantie 3	Sairaala Nova	Alueellinen sote-keskus
Jämsä	Sairaalantie 11	Jokilaakson sairaala	Alueellinen sote-keskus
Äänekoski	Terveyskatu 8	Äänekosken terveyskeskus	Alueellinen sote-keskus
Joutsa	Myllytie 12	Sote-Keskus	Seudullinen sote-asema
Jyväskylä	Keskussairaalantie 20	Kyllön terveysasema	Seudullinen sote-asema
Jyväskylä	Ritopohjantie 25	Palokan terveysasema	Seudullinen sote-asema
Jyväskylä	Vesmannintie 7	Sampoharjun terveysasema	Seudullinen sote-asema
Jyväskylä	Nevakatu 1	Huhtasuon terveysasema	Seudullinen sote-asema
Keuruu	Kantolantie 7	Keuruun terveyskeskus	Seudullinen sote-asema
Laukaa	Kantolantie 12	Laukaan terveysasema	Seudullinen sote-asema
Muurame	Virastotie 10	Muuramen terveyskeskus	Seudullinen sote-asema
Saarijärvi	Sairaalatie 2	Saarijärven terveysasema	Seudullinen sote-asema
Viitasaari	Sairaalantie 4-6	Viitasaaren terveyskeskus	Seudullinen sote-asema
Hankasalmi	Keskustie 53	Hankasalmen terveysasema	Paikallinen sote-asema
Jyväskylä	Kirkkokatu 3	Tikkakosken terveysasema	Paikallinen sote-asema
Jyväskylä	Virastokuja 2	Korpilahden terveysasema	Paikallinen sote-asema
Jämsä	Puistotie 5	Kuoreveden terveysasema	Paikallinen sote-asema
Karstula	Koulutie 9	Karstulan terveyskeskus	Paikallinen sote-asema
Kinnula	Keskustie 44	Kinnulan terveyskeskus	Paikallinen sote-asema
Konnevesi	Maijankuja 2	Konneveden terveysasema	Paikallinen sote-asema
Petäjävesi	Teollisuustie 1	Petäjäveden terveysasema	Paikallinen sote-asema
Pihtipudas	Asematie 12	Pihtiputaan terveysasema	Paikallinen sote-asema
Uurainen	Kuukantie 16	Uuraisten terveysasema	Paikallinen sote-asema
Kannonkoski	Tarkentuu	Paikallinen vastaanottotila	Sote-palvelupiste
Kivijärvi	Tarkentuu	Paikallinen vastaanottotila	Sote-palvelupiste
Kyyjärvi	Tarkentuu	Paikallinen vastaanottotila	Sote-palvelupiste
Luhanka	Tarkentuu	Paikallinen vastaanottotila	Sote-palvelupiste
Multia	Tarkentuu	Paikallinen vastaanottotila	Sote-palvelupiste
Toivakka	Tarkentuu	Paikallinen vastaanottotila	Sote-palvelupiste

Nykyisistä kiinteistä toimipisteistä poistuva avosairaanhoidon toiminta

Muutokset toimeenpannaan vuoden 2026 alkuun mennessä

Kunta	Osoite	Avosairaanhoidon toimipisteet	Kunto- luokka	Muut palvelut toimi- pisteessä nykyään	Perustelut muutokselle, palvelutarjonta jatkossa ja muut huomiot*	Sote-asema- palvelut
Jyväskylä	Parviaisentie 1	Säynätsalon terveysasema	9	Neuvola, kuntoutus, lab., suun th, sos-työ.	Pieni toimipiste ja siten heikompi toimintavarmuus, tekniseltä kunnoltaan vanhentunut tai toiminnallisesti heikko tila. Palveluntuottaja irtisanonut sopimuksen päättymään vuoden 2024 loppuun. Palveluita Muuramen ja Novan toimipisteistä. Neuvola siirtyy Keljonkankaan neuvolaan. → Toimipiste poistuu	Sote-asetilla ja sote-keskuksessa
Jämsä	Keuruuntie 5	Koskenpään terveysasema	6	Lab.	Pieni toimipiste ja siten heikompi toimintavarmuus, tekniseltä kunnoltaan vanhentunut tai toiminnallisesti heikko tila. Palveluita Jämsästä. → Toimipiste poistuu	Sote-asetilla ja sote-keskuksessa
Jämsä	Aallontie 4	Länkipohjan terveysasema / Sivuvastaanotto	4	Lab.	Pieni toimipiste ja siten heikompi toimintavarmuus. Palveluita Jämsästä. → Toimipiste poistuu	
Jämsä	Kenraalintie 12	Jämsänkosken hoitajavastaanotto	2		Pieni toimipiste ja siten heikompi toimintavarmuus. Palveluita Jämsästä. → Toimipiste poistuu	
Kannonkoski	Järvitie 7	Kannonkosken terveysasema	6	Neuvola, lab., suun th	Pieni toimipiste ja siten heikompi toimintavarmuus, tekniseltä kunnoltaan vanhentunut tai toiminnallisesti heikko tila. Palveluita laajemmin Saarijärven sote-asetalta. Näytteenotto palvelupisteessä oman henkilökunnan toimesta. → Toimipistettä kehitetään siten, että muut palvelut jäävät (neuvolan osalta mahdollisuus siirtyä myös muualle tarpeen mukaisesti tiloihin).	Perustetaan palvelupiste
Haapamäki	Haapamäentilat/Keuruu	Sivuvastaanotto koululla (Keuruu)	<i>Ei tietoa</i>	Suun th.	Pieni toimipiste, jossa ei ole ollut avosairaanhoidon vastaanottoa viime vuosina. Palveluita Keuruun sote-asetalta. → Suuh th jäämässä tiloihin	Sote-asetilla
Kivijärvi	Keskustie 21	Kivijärven terveyskeskus	4	Neuvola, lab.,	Pieni toimipiste ja siten heikompi toimintavarmuus. Palveluita laajemmin Saarijärven sote-asetalta ja neuvola siirtyy koululle. Näytteenotto palvelupisteessä oman henkilökunnan toimesta. → Toimipiste poistuu	Perustetaan palvelupiste
Kyyjärvi	Honkalehdontie 9	Kyyjärven terveysasema	4	Neuvola, lab.,	Pieni toimipiste ja siten heikompi toimintavarmuus, tekniseltä kunnoltaan vanhentunut tai toiminnallisesti heikko tila. Palveluita laajemmin Karstulan sote-asetalta. Neuvolalle etsitään tarpeen mukaiset tilat. Näytteenotto palvelupisteessä oman henkilökunnan toimesta. → Toimipiste poistuu	Perustetaan palvelupiste
Laukaa	Liepeentie 45	Lievestuoreen terveysasema	4	Neuvola, lab.	Pieni toimipiste ja siten heikompi toimintavarmuus. Palveluita laajemmin Sampoharjun ja Laukaan sote-asetilta. → Toimipistettä kehitetään ja neuvola jäämässä tiloihin	Sote-asetilla
Luhanka	Hakulintie 3	Luhangan terveysasema	6	Lab.	Pieni toimipiste ja siten heikompi toimintavarmuus, tekniseltä kunnoltaan vanhentunut tai toiminnallisesti heikko tila. Palveluita laajemmin Joutsan sote-asetalta. Näytteenotto palvelupisteessä oman henkilökunnan toimesta. → Toimipiste poistuu	Perustetaan palvelupiste
Multia	Nehentie 2	Multian terveysasema	2	Suun th, neuvola, kuntoutus	Pieni toimipiste ja siten heikompi toimintavarmuus. Palveluita laajemmin Keuruun sote-asetalta. → Toimipiste poistuu	Perustetaan palvelupiste
Toivakka	Iltaruskontie 8	Toivakan terveysasema	4	Lab., suun th ja neuvola	Pieni toimipiste ja siten heikompi toimintavarmuus. Palveluita laajemmin Sampoharjun ja Joutsan sote-asetilta. Näytteenottoa palvelupisteessä. → Toimipistettä kehitetään siten, että suun th ja neuvola jäävät tiloihin	Perustetaan palvelupiste

* Heikompi toimintavarmuus tarkoittaa sitä, että toimipisteissä on yksittäisten ammattilaisten työskentelyä ja siten poissaolot vaikuttavat palveluiden saatavuuteen. Lisäksi toimipisteistä ei ole saatavissa riittävästi tukipalveluita.

Aikuisten sosiaalipalvelut ovat osa sote-keskus ja sote-asema-palveluja, mutta niitä tarjotaan myös omana palveluna

SOSIAALITYÖ JA SOSIAALIOHJAUS TUKEVAT HEIKOIMMASSA ASEMASSA OLEVIA ASIAKKAITA ARJESSA SELVIITYMISESSÄ

- Keskeisiä palveluita ovat:
 - palvelutarpeen arviointi
 - ohjaus- ja neuvonta
 - täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki
 - sosiaalihuoltolain mukaiset asumispalvelut
 - asunnottomuustyö
 - sosiaalinen luototus
 - sosiaalinen kuntoutus
 - kotoutumista tukevat sosiaalipalvelut
 - työllisyyttä edistävät sosiaalipalvelut
 - kuntouttava ja sosiaalihuoltolain mukainen työtoiminta
 - välitystili
 - selviämisasemapalvelut

NOSTOJA AIKUISTEN SOSIAALIPALVELUIDEN SIOITTAMISTA JA JÄRJESTÄMISTÄ OHJAAVISTA TAVOITTEISTA

- Asemoituminen sote-keskuksiin, sote-asemiin ja palvelupisteisiin. Osa palveluista voi sijoittua kunnan alueella myös muihin kuin sote-keskusten tai sote-asemien tiloihin.
 - Jokaiseen sote-keskukseen ja sote-asemaan vähintään yksi työhuone
 - Uusiin sote-keskuksiin ja sote-asemille tavoitellaan toimitiloja kokonaisille aikuissosiaalityön tiimeille
 - Sosiaalitoimistoja on Äänekoskella, Saarijärvellä, Viitasaarella, Laukaassa, Jämsässä, Keuruulla ja Jyväskylässä
 - Muissa kunnissa järjestetään palvelut palvelupäivinä ajanvarauksellisesti asiakastarpeiden mukaisesti joko nykyisissä tiloissa tai toimintaan soveltuissa muissa tiloissa
 - Lisäksi selvitetään Hannikaisenkadun sosiaaliaseman palveluiden sijoittuminen Kyllöön, Palokkaan ja Huhtasuolle, mikäli tilat mahdollistavat
 - Sähköistä asiointia ja etäpalvelua lisätään

Kuntoutus- sekä mielenterveys- ja päihdepalvelut täydentävät avosairaanhoidtoa

Kuntoutus- sekä mielenterveys- ja päihdepalveluita tullaan tarjoamaan sote-keskusten, sote-asemien ja palvelupisteiden yhteydessä (vaihtelee toimipisteittäin). Osa palveluista sijoittuu kunnan alueella myös muihin kuin sote-keskusten tai sote-asemien tiloihin.

NOSTOJA PALVELUIDEN SIOITTAMISTA JA JÄRJESTÄMISTÄ OHJAAVISTA TAVOITTEISTA

Kuntoutuspalvelut

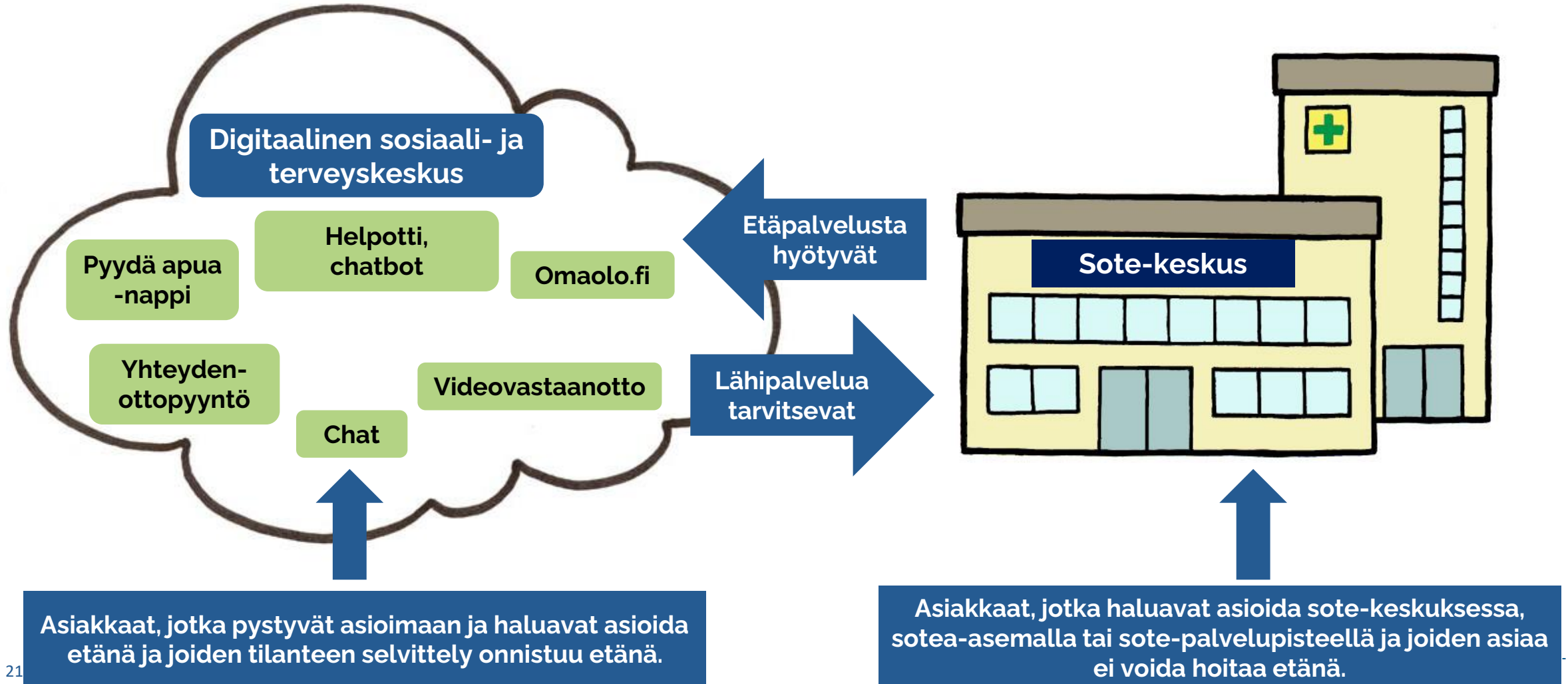
- Kuntoutuspalvelut säilyvät pääosin nykyisellään
- Tavoitteena kuitenkin laajempi palveluvalikoima ja erikoisosaaminen, jolloin palvelu tasavertaista ja kaikki tarvittavat palvelut saatavilla samasta toimipisteestä moniammatillisesti
- Tilat ovat hyväkuntoisia ja toiminnallisia
- Sote-asemien tilat ovat varattavissa ja yhteiskäytössä
- Uusia palvelumuotoja on saatavilla (mm. digipalvelut), mikä mahdollistaa palveluiden oikea-aikaisen saatavuuden
- Terapiapalvelut joustavasti saatavilla asiakkaan toimintaympäristöön
- Oman toiminnan lisääminen ja ostopalvelun vähentäminen

Mielenterveys- ja päihdepalvelut

- Pääsääntöisesti osana sote-keskusten ja sote-asemien toimintaa ja lisäksi Jyväskylässä palvelut keskitetyksi
- Digipalveluita lisätään saavutettavuuden ja saatavuuden parantamiseksi
- Palvelun jatkuvuuden parantaminen yhteistyössä erikoissairaanhoidon kanssa
- Nuorten aikuisten palveluiden selkeyttäminen yhteistyössä lasten ja nuorten vastuualueen kanssa
- Päihdetyön osalta aloitettu kehitystyö työpari-toimintamallista ja se jalkautetaan maakuntaan yhteistyössä sosiaalipalveluiden kanssa
- Päihdepalvelukeskusta kehitetään maakunnalliseksi osaamiskeskukseksi

Digipalvelut tukevat palveluiden saavutettavuutta nyt ja tulevaisuudessa koko alueella

Kiirevastaanottoa ja päivystystä voidaan järjestää eri laajuudella

KIIREVASTAANOTTO JA PÄIVYSTYS	KUVAUS
Kiirevastaanotto	<ul style="list-style-type: none"> Sote-keskusten ja sote-asemien kiirevastaanotoilla hoidetaan oireita ja vammoja, jotka vaativat välitöntä hoidon tarpeen arviota tai hoitoa muutaman päivän sisällä.
Päivystys	<ul style="list-style-type: none"> Päivystyksessä annetaan potilaalle kiireellistä hoitoa. Päivystyksessä hoidetaan kaikkia kiireellisen avun tarvitsijoita näiden asuinpaikasta riippumatta. Päivystyspalveluita on saatavilla kaikkina vuorokaudenaikoina
Päiväaikainen kiirevastaanotto	<ul style="list-style-type: none"> Sote-keskuksessa tai sote-asemalla tarjottava kiirevastaanotto arkipäivisin toimipisteen aukioloaikoina
Ilta-aikainen kiirevastaanotto	<ul style="list-style-type: none"> Sote-keskuksessa arkipäivisin tarjottava ilta-aikainen kiirevastaanotto klo 16-22 välillä
Viikonloppujen kiirevastaanotto	<ul style="list-style-type: none"> Sote-keskuksessa tarjottava kiirevastaanotto viikonloppuisin klo 8-22 välillä
Ympäri vuorokautinen yhteispäivystys (erikoissairaanhoito ja perusterveydenhuolto)	<ul style="list-style-type: none"> Kiireellisen hoidon antamista varten hyvinvointialueen on järjestettävä ympärivuorokautinen päivystys. Ympäri vuorokautinen päivystys on järjestettävä pääosin yhteispäivystyksenä, jossa on perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palvelut ja näiden tarvitsemat diagnostiikkapalvelut. Sairaala Novan yhteispäivystyksessä Jyväskylässä hoidetaan ympärivuorokautisesti potilaita, jotka äkillisen sairauden tai tapaturman vuoksi tarvitsevat hoitoa välittömästi Yhteispäivystyksessä hoidetaan ilta- ja yöaikaan myös muita kiireellistä hoitoa tarvitsevia potilaita silloin, kun asukkaan lähellä olevan terveysaseman kiirevastaanotto on suljettuna, eikä hoitoa ole mahdollista siirtää seuraavaan päivään
Ympäri vuorokautinen perusterveydenhuollon päivystys	<ul style="list-style-type: none"> Sosiaali- ja terveysministeriö voi myöntää hyvinvointialueille luvan ylläpitää perusterveydenhuollon tai akuuttilääketieteen ympärivuorokautista päivystystä. Päivystävissä yksiköissä on oltava riittävät voimavarat ja osaaminen, jotta hoidon laatu ja potilasturvallisuus toteutuvat.

Kiirevastaanoton uudistamisen taustat

PÄIVYSTYSASETUS (3§): KIIREELLISEN HOIDON VASTAANOTTO- TOIMINTA

- *”Kiireellisen hoidon vastaanottotoiminta on järjestettävä arkipäivisin ilmoitettuna aikana lähellä asukkaita paitsi, jos potilasturvallisuuden ja palveluiden laadun turvaaminen edellyttää arvion ja hoidon keskittämistä päivystysyksikköön. Kiireellisen hoidon vastaanottotoimintaa voidaan toteuttaa osana perusterveydenhuollon tavanomaista vastaanottotoimintaa tai yhteispäivystyksen yhteydessä. Ilta-ajan ja viikonlopun päiväaikainen perusterveydenhuollon kiireellinen vastaanottotoiminta on järjestettävä silloin, kun palvelujen saavutettavuus sitä edellyttää. (20.12.2022/1241)”*
- *”Kiireellisen hoidon vastaanottoa järjestävässä yksikössä tulee olla riittävät edellytykset taudinmääritykseen ja ohjeistus siitä, mihin potilas on tarvittaessa lähetettävä taudinmääritystä tai hoitoa varten sairauden niin vaatiessa. Palvelun järjestäjän tulee ohjata alueen väestöä siitä, milloin kyseistä kiireellisen hoidon vastaanottopalvelua on tarkoituksenmukaista käyttää.”*

UUDISTAMISEN TAVOITTEET

- Alueelliset asiakkaille **yhdenvertaiset palvelut**, jotka selkeyttävät hoito- ja palveluprosesseja sekä työnjakoa perustason ja erityistason välillä
- Hyvinvointialueen **toimijoiden työn integrointi, päällekkäisen työn välttäminen ja yhteistyön parantaminen** asiakkaan hyväksi
- Kuvata ja sopia **laaja-alaisesti palvelujärjestelmän yhteistyöstä** eri tahojen kesken sekä turvata asiakkaan **katkeamattoman, yksilöllisen hoitopolun** eteneminen
- **Tehokas, kustannusvaikuttava hoito** sekä **asiakkaiden sujuva liikkuminen hoito- ja palveluprosessin** eri vaiheissa
- Ilta- ja viikonloppu kiirevastaanottopalveluiden keskittämisellä **tavoitellaan myös kustannussäästöjä**

Ilta- ja viikonloppukiirevastaanotot keskitetään 2026 mennessä kolmeen sote-keskukseen ja yhteispäivystykseen

KIIREVASTAANOTTOJEN UUDISTUS

1.9.2024 ALKAEN

Ilta- ja viikonloppujen kiirevastaanotto:

- **Jyväskylässä (Nova) sekä Äänekoskella**
 - Arkisin klo 16 – 22 ja viikonloppuisin klo 8 – 22
- **Jämsässä Jämsän Terveyden tuottamana**
 - 31.8.2025 asti päivystys 24/7¹
- ✓ Lisäksi **Sairaala Novassa** keskitetty yhteispäivystys
 - Auki 24/7

1.9.2025 ALKAEN

Ilta- ja viikonloppujen kiirevastaanotto:

- **Jyväskylässä (Nova), Äänekoskella ja Jämsässä**
 - Arkisin klo 16 – 22 ja viikonloppuisin klo 8 – 22
- ✓ Lisäksi **Sairaala Novassa** keskitetty yhteispäivystys
 - Auki 24/7

- Koko hyvinvointialueen **laadulliset ja yhdenvertaiset kiirevastaanottopalvelut** laajemmilla aukioloajalla
- Resurssin keskittäminen mahdollistaa **päiväkiirevastaanoton tehostumisen** eli asiakkailta on **parempi palvelu päiväaikaisessa toiminnassa ja nopeampi hoitoon pääsy ilta- ja viikonloppukiirevastaanotolle**
- Digitaalisten palveluiden toteuttama **etähoito laajenee myös iltoihin ja viikonloppuihin**, mikä vähentää fyysisten vastaanottotapahtumien tarvetta
- Novan kiirevastaanotolla **tehostetaan** hoitoprosessia ja **joustavoitetaan** yhteistyötä asiakkaan hyväksi
 - potilasvalinta (triage) tehostuu, käveleville potilaille oma linja, laboratoriokokeiden ja kuvantamisen määrää saadaan vähennettyä, läpimenoajat lyhenevät

Kiirevastaanotolle voidaan hakeutua kolmen kanavan kautta

1

DIGITAALINEN SOTE-KESKUS

1. Potilas ottaa yhteyttä digitaaliseen sote-keskukseen. Digitaalinen sote-keskus on sosiaali- ja terveystieteiden keskus, joka toimii verkossa. Hoidon tarpeen arvio (triage) tehdään etänä.
2. Digitaalisen sote-keskuksen chatissa asiakas voi keskustella hoitajan tai psykiatrisen sairaanhoitajan kanssa ilman ajanvarausta.
3. Digitaalinen sote-keskus voi hoidontarpeen arvion perusteella
 - a. Ohjata potilaan päivystävän etälääkärin arvioon niin, että potilaan ei tarvitse tulla lainkaan kiirevastaanotolle
 - b. Potilas voi saada ajan lääkärin, hoitajan tai fysioterapeutin videovastaanotolle
 - c. Osa potilaista voidaan ohjata myös oman sote-asetan kiirevastaanotolle seuraavana arkipäivänä, jos vaiva ei edellytä tutkimusta tai hoitoa saman päivän tai illan aikana
4. Osa potilaista ohjataan hoidontarpeen arvion perusteella keskitetyn kiirevastaanoton rajatun lääkkeenmäärämis-oikeuden hoitajan tai lääkärin arvioon. Aika varataan ko. ammattilaisen ajanvarauskirjalle.

2

116117 PUHELINPALVELU, PÄIVYSTYSAPU

1. Asiakas ottaa yhteyttä 116117 puhelinpalveluun (ma-pe klo 16-08 ja la-su 24 h)
2. Asiakkaalle tehdään hoidontarpeen arvio puhelimitse
 - a. Annetaan kotihoito- ja seurantaohjeet, ja potilas jää kotiin
 - b. Annetaan aika digitaalisen sote-asetan kirjalle, jolloin asiakas saa palvelun hoitajalta tai lääkäriltä
 - c. Annetaan aika oman sote-asetan kiirevastaanotolle seuraavaksi arkipäiväksi, jos vaiva ei edellytä hoitoa saman vuorokauden aikana
 - d. Annetaan aika hoidontarpeen arvion perusteella keskitetyn kiirevastaanoton rajatun lääkkeenmäärämis-oikeuden hoitajan tai lääkärin arvioon. Aika varataan ko. ammattilaisen ajanvarauskirjalle
 - e. Tarvittaessa asiakasta pyydetään saapumaan keskitetylle kiirevastaanotolle hoidontarpeen arvioon, jolloin potilas ohjautuu tämän jälkeen oikean ammattilaisen arvioon ja hoitoon

3

POTILAS TULEE PAIKALLE ILMAN ENNAKKOON TEHTYÄ HOIDONTARPEEN ARVIINTIA

1. Potilas tulee paikalle ilman ennakkoon tehtyä hoidontarpeen arviointia
2. Asiakas ottaa keskitetylle kiirevastaanotolle saapuessaan vuoronumeron ja jää odottamaan vapautuvaa vuoroa hoidontarpeen arvioon
3. Hoitaja arvioi potilaan hoidon tarvetta:
 - a. Osa asiakkaista saa hoidon tässä vaiheessa hoitajalta. Hoitaja voi tarvittaessa konsultoida lääkärinä potilaan hoitoon liittyen
 - b. Osalle asiakkaista annetaan aika oman sote-asetan kiirevastaanotolle seuraavaksi arkipäiväksi. Potilaalle varataan aika kiirevastaanoton kirjalle.
 - c. Osa potilasta ohjataan hoidontarpeen arvion perusteella keskitetyn kiirevastaanoton rajatun lääkkeenmäärämis-oikeuden hoitajan tai lääkärin arvioon. Aika varataan ko. ammattilaisen ajanvarauskirjalle.
 - d. Osalla asiakkaista on erikoissairaanhoidon tason ongelma ja heidät ohjataan erikoissairaanhoidon päivystykseen. Potilaasta tulee erikoissairaanhoidon asiakas.

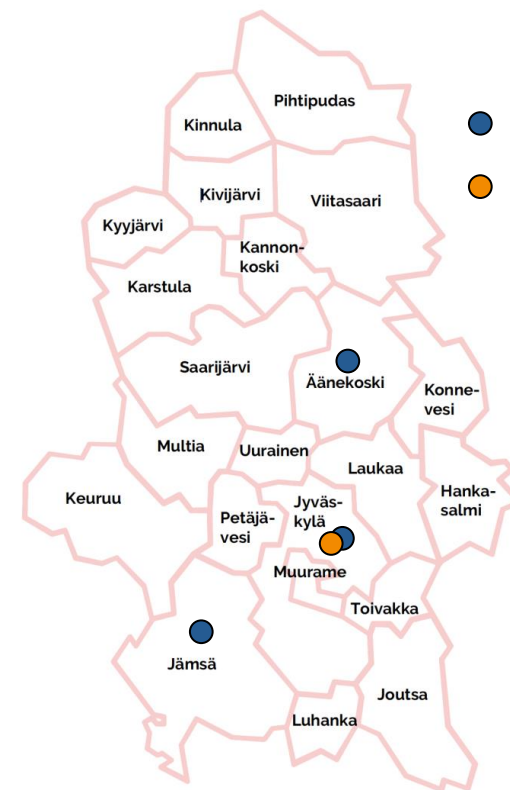
Kiirevastaanotto iltaisin ja viikonloppuisin keskitetään kolmeen toimipisteeseen palveluverkkoesityksessä

NYKYTILA

Toimipiste	Arkipäivisin	Iltaisin	Vkl ja arkipyhät
Hankasalmi	✓		
Joutsa	✓		
JKL, Huhtasuo	✓		
JKL, Korpilahti	✓		
JKL, Kyllö	✓		
JKL, Nova	✓	✓	24h
JKL, Palokka	✓		
JKL, Sampoharju	✓		
JKL, Tikkakoski	✓		
Jämsä	✓	✓	✓
Kannonkoski			
Karstula			
Keuruu	✓		✓
Kinnula	✓		
Kivijärvi			
Konnevesi	✓		
Kyyjärvi			
Laukaa	✓	✓	✓
Luhanka			
Multia			
Muurame	✓	✓	
Petäjävesi	✓		
Pihtipudas	✓		
Saarijärvi	✓	✓	✓
Toivakka			
Uurainen	✓		
Viitasaari	✓	✓	✓
Äänekoski	✓	✓	✓

ESITYS

Arkipäivisin	Iltaisin	Vkl ja arkipyhät
✓		
✓		
✓		
✓		
✓		
✓	✓	24h
✓		
✓		
✓		
✓	✓	✓
✓		
✓		
✓		
✓		
✓		
✓		
✓		
✓		
✓		
✓		
✓		
✓		
✓		
✓	✓	✓
✓	✓	✓

- Keskitetty ilta ja viikonloppukiirevastaanotto
- Yhteispäivystys

Jokaisessa kunnassa vähintään yksi näytteenottopiste Fimlabin toimintana tai oman näytteenoton turvin palvelupisteessä

NYKYTILA

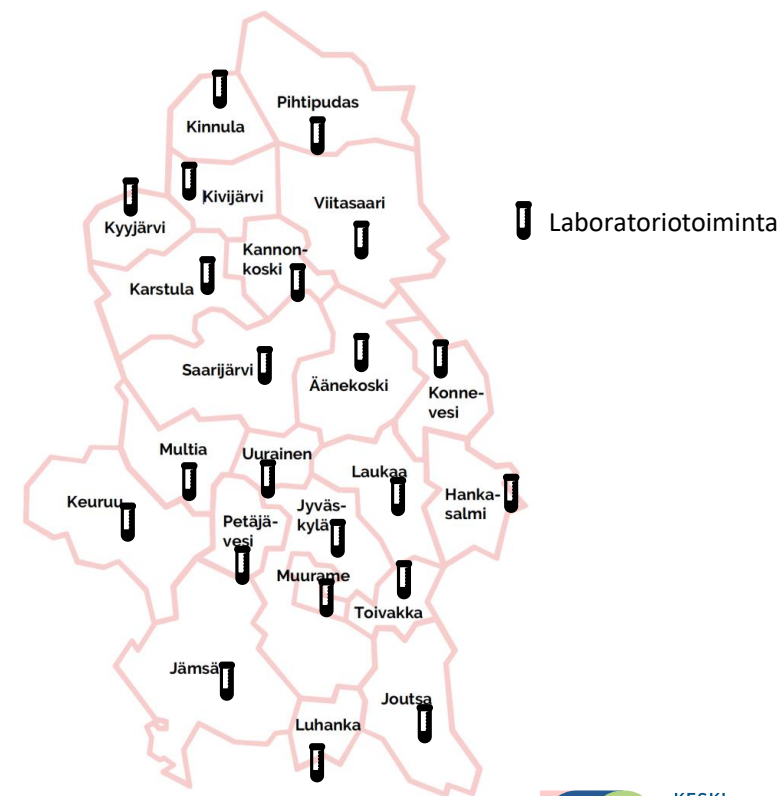
Toimipiste	Pv/vko
Hankasalmi	4
Joutsa	5
JKL, Huhtasuo	2
JKL, Korpilahti	2
JKL, Kyllö	-
JKL, Nova	5
JKL, Palokka	5
JKL, Sampoharju	5
JKL, Säynätsalo	2
JKL, Tikkakoski	2
Jämsä, Jokilaakso	5
Jämsä, Kuorevesi	3
Jämsä, Koskenpää	1
Jämsä, Länkipohja	1
Kannonkoski	2
Karstula	5
Keuruu	5
Kinnula	5
Kivijärvi	2
Konnevesi	2
Kyyjärvi	2
Laukaa	5
Laukaa, Lievestuore	2
Luhanka	2pv/kk
Multia	1
Muurame	5
Petäjävesi	2
Pihtipudas	5
Saarijärvi	5
Toivakka	2
Uurainen	2
Viitasaari	5
Äänekoski	5

ESITYS

Pv/vko
2
5
1
1
-
5
5
5
5
-
1
5
1
5
5
5
1
1
1
1
5
-
2pv/kk
1
5
1
5
5
1
1
5
5

Palvelupäivät pysyvät ennallaan

Palvelupäiviä supistetaan

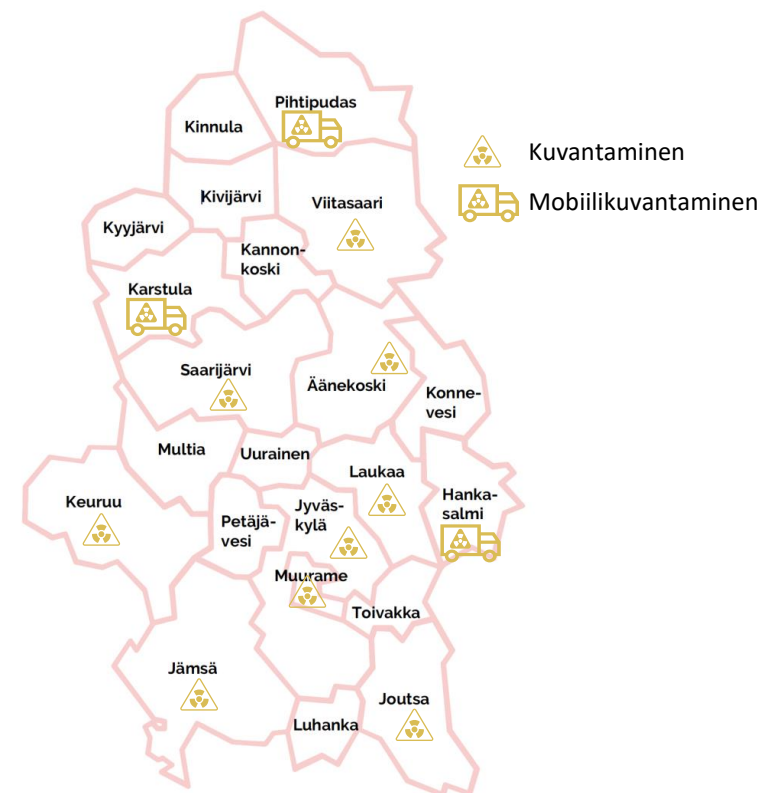
Kuvantaminen säilyy nykyisellään esitetyssä palveluverkossa

NYKYTILA

Toimipiste	Pv/vk
Hankasalmi	1 - mobiilikuvantaminen*
Joutsa	3
JKL, Huhtasuo	
JKL, Korpilahti	
JKL, Kyllö	5
JKL, Nova	5
JKL, Palokka	5
JKL, Sampoharju	
JKL, Säynätsalo	
JKL, Tikkakoski	
Jämsä, Jokilaakso	5
Jämsä, Kuorevesi	
Jämsä, Koskenpää	
Jämsä, Länkipohja	
Kannonkoski	
Karstula	1 - mobiilikuvantaminen*
Keuruu	5
Kinnula	
Kivijärvi	
Konnevesi	
Kyyjärvi	
Laukaa	5
Laukaa, Lievestuore	
Luhanka	
Multia	
Muurame	5
Petäjävesi	
Pihtipudas	2
Saarijärvi	5
Toivakka	
Uurainen	
Viitasaari	3
Äänekoski	5

ESITYS

Pv/vk
1 - mobiilikuvantaminen*
3
5
5
5
5
1 - mobiilikuvantaminen*
5
5
5
2 (suunnitelmassa mobiilikuvantaminen*)
5
3
5

Sisältö

- Palveluverkkotyö yleisesti
- Palveluverkkomäärittelyn mukaiset palvelut
 - Sote-asemat
 - Alueellinen osastotoiminta
 - Ikääntyneiden ympärivuorokautinen asuminen
 - Perhekeskukset
 - Ikääntyneiden päivätoiminta
- Muut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut
- Kustannusvaikutukset
- Päätöksenteko palveluverkosta

Alueellinen osastotoiminta: Koonti nykytilasta, palveluverkkoesityksestä sekä perusteluista muutokselle

TARVE PALVELUIDEN KEHITTÄMISELLE JA TAUSTAA ESITYKSELLE

- Alueellista osastotoimintaa erityisesti koskeva järjestämisen linjaus: *”Alueellisen osastotoiminnan yksiköiden toiminnasta osa profiloituu tiettyihin toimintoihin (esimerkiksi palliatiivinen ja saattohoito, kuntoutus)”*
- Ikäihmisten määrä kasvaa kaikissa kunnissa ja siten myös alueellisen osastotoiminnan palvelutarve kasvaa, jos toimintamallit pysyisivät nykyisellään
- Osastotoimintaan esitettävillä muutoksilla **tavoitellaan toimintavarmuuden parantamista**, jotta esimerkiksi äkillisissä sairastapauksissa ei tarvitsisi sulkea sairaansijoja.
- Potilaat **sijoitetaan osastoille keskitetysti hoidontarpeen arvion perusteella**. Potilaat sijoitetaan lähelle asuinpaikkaansa, jos se hoidontarpeen arvion ja vapaana olevien paikkojen perusteella on mahdollista. **Osa osastoista profiloituu**, jotta ammattitaitoa voidaan keskittää vaativimpien tapausten osalta. Profilointiin vaikuttavat mm. lääkäripalveluiden, diagnostiikan ja vartijapalveluiden saatavuus
- **Henkilöstön saatavuus vaikuttaa merkittävästi osastotoimintaan**. Tälläkään hetkellä kaikki sairaansijat eivät ole käytössä henkilöstöpulan vuoksi (käytössä 428/495). Esityksessä vähennetään nykyistä sairaansijakapasiteettia, mutta **todellisuudessa käytettävät sairaansijamäärät eivät muutu**. Näin säästetään tilakustannuksissa ilman toiminnan tosiasiallista muutosta.
- Kotisairaala-toiminnan avulla tuotetaan sairaalatasoista hoitoa potilaiden kotiin ja palveluasumisyksiköihin. Kotisairaalahoito korvaa tai lyhentää hoitoa sairaalan vuodeosastolla ja kotisairaalan satelliittiyksiköillä toimintaa voidaan laajentaa alueellisesti. Osastotoiminnan palveluiden turvaamiseksi myös mm. **kotisairaalan toimintaa lisätään**.

PALVELU-KANAVAT	NYKYTILA	PÄÄTÖS
<p>Kivijalka</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Alueellista osastotoimintaa 12 toimipisteessä. Yksi osasto on sulussa henkilöstövajeen vuoksi (Jyväskylässä) ja yksittäisiä paikkoja joudutaan pitämään tyhjiään muilta osastoilta • Käytössä 413/495 sairaansijaa 	<ul style="list-style-type: none"> • Osastojen lukumäärä 12 kpl, 455 sairaansijaa • Toimintojen profiloituminen eri potilasryhmiin tarpeen mukaisesti, esim. vaativa palliatiivinen ja saattohoito, haastavien päihde- ja mielenterveyspotilaiden somaattinen hoito, neurologinen kuntoutus (AVH-potilaat) ja lisäksi tavoitteena on myös ortopedisten potilaiden kuntoutukseen profiloitunut osasto.
<p>Palvelupisteet ja kotiin vietävät palvelut</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Kotisairaala ja kotisairaalan satelliitit • KoHTA-toiminta (kotisairaalan hoidon tarpeen arviointi) 	<ul style="list-style-type: none"> • Kotisairaalan hoidontarpeen arviointiyhteistyön laajentaminen ensihoidon kanssa palvelun tarjoamiseksi myös reuna-alueille
<p>Digipalvelut</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Perustason akuuttia osastohoitoa ei voi tuottaa sähköisesti • Kotisairaalan potilailla voidaan hyödyntää digilaitteita viestinnässä ja korvaamaan fyysinen käynti 	<ul style="list-style-type: none"> • Digitaalisia välineitä hyödynnetään myös tulevaisuudessa kotisairaalan työntekijöiden ja potilaan välisessä viestinnässä potilaan soveltuvuuden ja tarpeen mukaisesti

Alueellinen osastotoiminta: Toimipisteet nykytilassa sekä palveluverkkoesityksessä

NYKYTILA

Kunta	Osoite	Toimipisteen nimi	Sairaansijoja, nykytila
Jyväskylä	Hoitajantie 3	Sairaala Nova	90
Jyväskylä	Keskussairaalantie 20	Kyllön terveysasema	129
Jämsä	Sairaalantie 11	Jokilaakson sairaala	64
Karstula	Koulutie 9	Karstulan terveyskeskus	20
Keuruu	Kantolantie 7	Keuruun terveyskeskus	26
Laukaa	Kantolantie 12	Laukaan terveysasema	22
Muurame	Virastotie 10	Muuramen terveyskeskus	18
Pihtipudas	Asematie 12	Pihtiputaan terveysasema	17
Saarijärvi	Sairaalatie 2	Saarijärven terveysasema	30
Viitasaari	Sairaalantie 4-6	Viitasaaren terveyskeskussairaala	22
Äänekoski	Terveyskatu 8	Äänekosken terveyskeskus	42
Joutsa	Myllytie 12	Joutsan sote-keskus	15

Yht. 495

Henkilöstövajeen vuoksi todellisuudessa käytössä 428

PÄÄTÖS 11.6.2024

Sairaansijoja, PÄÄTÖS
90
122
30
20
26
22
28
18
20
22
42
15

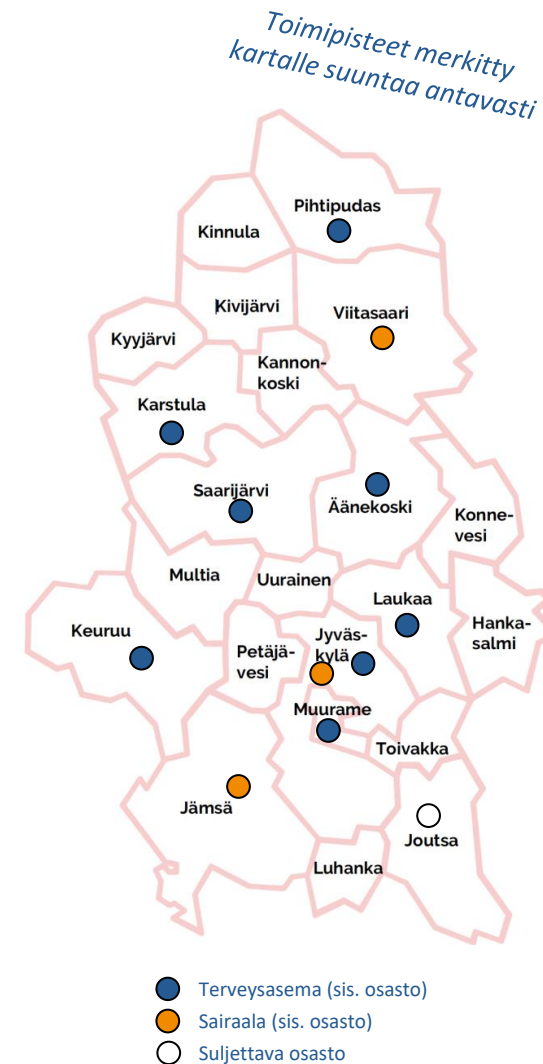
Yht. 455

Määrä vähenee

1,6

Määrä kasvaa

1,6

Alueellinen osastotoiminta: Toimipisteiden muutosten perustelut

Kunta	Osoite	Toimipisteen nimi	Sairaansijojen määrä	Perustelut
Jyväskylä	Hoitajantie 3	Sairaala Nova	90	
Jyväskylä	Keskussairaalan-tie 20	Kyllön terveysasema	122	Ahtaat tilat, joten paikkamäärän vähentäminen tarpeen
Jämsä	Sairaalan tie 11	Jokilaakson sairaala	30	Jämsän uudisrakennukseen suunnitellaan palvelutarvetta vastaavan kokoiset tilat
Keuruu	Kantolantie 7	Keuruun terveyskeskus	26	
Laukaa	Kantolantie 12	Laukaan terveysasema	22	
Muurame	Virastotie 10	Muuramen terveyskeskus	18	Tällä hetkellä ei ole mahdollisuutta lisätä paikkamäärää henkilöstövajeen eikä taloudellisten resurssien näkökulmasta. Nykyisten alivuokralaisten kanssa mahdollisuus neuvotella lisätilan vapauttamisesta.
Viitasaari	Sairaalan tie 4-6	Viitasaaren terveyskeskussairaala	22	Viitasaarella perustason akuuttiosasto on saatu avattua lähes 7 kuukauden sulun jälkeen 25.3. Osastolla on nyt 18 sairaansijaa (maksimimäärä 22 sairaansijaa, jos kaikki ovat täynnä). Osaston sairaansijamäärää nostetaan, mikäli henkilökuntaa saadaan lisää rekrytoitua. Viitasaari-Pihtipudas -alueen kotisairaalasatelliitti toimii Viitasaaren osaston yhteydessä.
Äänekoski	Terveyskatu 8	Äänekosken terveyskeskus	42	Paikkamäärää jouduttu supistamaan (-12ss) henkilöstövajeen vuoksi. Käytössä nyt 30 sairaansijaa.
Karstula	Koulutie 9	Karstulan terveyskeskus	20	
Saarijärvi	Sairaalan tie 2	Saarijärven terveysasema	20	Ei muutosta nykyiseen todelliseen käyttöön, koska tälläkin hetkellä ollut vain 20 paikkaa käytössä. Saarijärvi-Karstula -alueen kotisairaalasatelliittitoimintaan rekrytoidaan sairaanhoitajia toiminnan käynnistämiseksi alueella. Nyt vain KoHTA-toimintaa tarjolla.
Pihtipudas	Asematie 12	Pihtiputaan terveysasema	18	Pihtiputaan toiminnan muutosten riskejä arvioitiin kuulemisten jälkeen uudelleen ja Pihtiputaan toiminta säilytetään. Asiakkaiden siirtyminen Viitasaarelle aiheuttaisi sinne todennäköisesti ostopalveluna hankittavan lisähenkilöstön tarpeen, jolloin kustannusvaikutus olisi negatiivinen. Pihtiputaan tilat ovat toiminnan kannalta hyvät, joten paikkamäärää pyritään lisäämään hieman, kun koti- ja asumispalveluiden laitoshoidosta vapautuu paikkoja. Jos henkilöstötilanne heikkenee jatkossa ja sairaansijojen auki pitäminen edellyttää ostopalvelua, arvioidaan osaston auki pitäminen uudelleen ja tarkastellaan kokonaisuutta yhdessä Viitasaaren kanssa.
			Yht. 440	
Joutsa	Myllytie 12	Joutsan sote-keskus	15	Joutsassa 15 perustason terveydenhuollon vuodeosastopaikkaa

Yht. 455

Sisältö

- Palveluverkkotyö yleisesti
- Palveluverkkomäärittelyn mukaiset palvelut
 - Sote-asemat
 - Alueellinen osastotoiminta
 - Ikääntyneiden ympärivuorokautinen asuminen
 - Perhekeskukset
 - Ikääntyneiden päivätoiminta
- Muut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut
- Kustannusvaikutukset
- Päätöksenteko palveluverkosta

Ikääntyneiden ympärivuorokautinen asuminen: Koonti nykytilasta, palveluverkkoesityksestä sekä perusteluista muutokselle

TARVE PALVELUIDEN KEHITTÄMISELLE JA TAUSTAA ESITYKSELLE
<ul style="list-style-type: none"> Ikääntyneiden ympärivuorokautista asumista erityisesti koskeva järjestämisen linjaus: <i>”Hyvinvointialueen asukkaille tarjotaan toimintakyvyn ja tarpeen mukaisia ympärivuorokautisia asumipaikkoja ensisijaisesti hänen kotikunnastaan. Asumipaikkaa valitessa otetaan huomioon asukkaan ja omaisten toive ja esimerkiksi tosiasialliset mahdollisuudet liikkumiseen”</i>
<ul style="list-style-type: none"> Ikäihmisten ympärivuorokautisen asumisen palveluiden järjestämistä ohjaa välittömän hoitotyön mitoitus (henkilöstön ja asiakkaiden välinen laskennallinen suhdeluku 0,65). Todellisuudessa suhdeluvun on oltava suurempi, jotta palvelutuotannossa pystytään huomioimaan mm. henkilöstön sairastapaukset ja lomat. Lisäksi välilliseen työhön tarvitaan noin 0,1-0,2 muu mitoitus. Henkilöstön saatavuus haastaa merkittävästi palveluiden järjestämistä ja nykyään ympärivuorokautisen asumisen paikkoja on tyhjiillään, koska ei ole riittävästi henkilökuntaa. Henkilöstöpulassa paikkamäärää ei ole tarkoituksenmukaista kasvattaa, jotta mm. kotihoitoon tarvittava henkilöstö voidaan turvata. Ikääntyneiden ympärivuorokautisen asumisen yksiköistä osa on teknisesti tai toiminnallisesti huonossa kunnossa. Lisäksi on pieniä yksiköitä, joiden yksikkökohtaiset kustannukset ovat suuret ja esimerkiksi yöhoito ja ateriapalveluiden järjestäminen tulevat kalliiksi. Ikääntyneiden ympärivuorokautisessa asumisessa peittävyys vaihtelee nykyään kunnittain. Tavoitteena on pystyä tarjoamaan palveluita asukkaille yhdenvertaisesti, jolloin vaihtelut peittävyudessa pienenevät. Ikääntyneiden palveluita suunnitellaan kokonaisuutena ja painopistettä siirretään kohti kevyempiä palveluita. Ikäihmisten palveluissa vahvistetaan mm. yhteistöllistä asumista, lyhytaikaishoitoa, kotihoitoa, perhehoitoa ja ennaltaehkäisevää toimintaa. Nykyisin ostopalveluiden osuus on lähes 50 %. Palvelutuotannon kehittämiseen vaikuttaa myös se, millaista poliittista ohjausta annetaan oman tuotannon ja ostopalveluiden välisestä suhteesta.

PALVELU-KANAVAT	NYKYTILA	PÄÄTÖS
<p>Kivijalka</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Nykyään 49 oman tuotannon toimipistettä ja 37 ostopalvelun toimipistettä Kokonaispaikkamäärä noin 2800 ja peittävyys Keski-Suomessa 9 % 75 vuotta täyttäneiden määrästä 	<ul style="list-style-type: none"> Käytettävissä oleva paikkamäärä ei olennaisesti muutu, mutta toimipisteiden määrä vähenee vuoteen 2030 mennessä (kahdeksasta oman tuotannon yksiköstä luovutaan, kaksi tekniseltä kunnoltaan heikkoa yksikköä korvataan ja lisätään ostopalvelua tarvittava määrä) Kokonaispaikkamäärä 2806 ja peittävyys Keski-Suomessa keskimäärin 7 % 75 vuotta täyttäneiden määrästä
<p>Palvelupisteet ja kotiin vietävät palvelut</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Kotisairaala KoHTA -yksikkö antaa konsultaatiotukea (kotisairaalan hoidontarpeen arviointi) 	<ul style="list-style-type: none"> Kotisairaalan ja ensihoidon yhteistyönä hoidontarpeenarviointia ja asiantuntijatukea hoitotyöhön nykyistä laajemmalle alueelle Kotihoidon toiminnanohjausjärjestelmä uusitaan, sen myötä suunnittelualustat muutetaan isommille alueille kuin yhden kotihoidon toimipisteen suunnittelu Turvapuhelinvaihtepalvelun keskittäminen Jyväskylään; turva-auttajapalvelun ja kotihoidon yöhoidon edelleen kehittäminen
<p>Digipalvelut</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Teknologisia ratkaisuja otettu käyttöön vahvistamaan yhteydenpitoa asiakkaan ja omaisten välillä Turva- ja hoitajakutsujärjestelmät 	<ul style="list-style-type: none"> Lisätään tablettitietokoneita / matkapuhelimia, joiden välityksellä asiakkaat voivat käydä videopuheluita läheistensä kanssa Lisätään etäkonsultaatioita ja etälääkäripalveluita edistävää teknologiaa

Ikääntyneiden ympärivuorokautinen asuminen – palveluverkkoesityksessä yksiköiden määrä vähenee, mutta paikkamäärä ei olennaisesti muutu

NYKYTILA

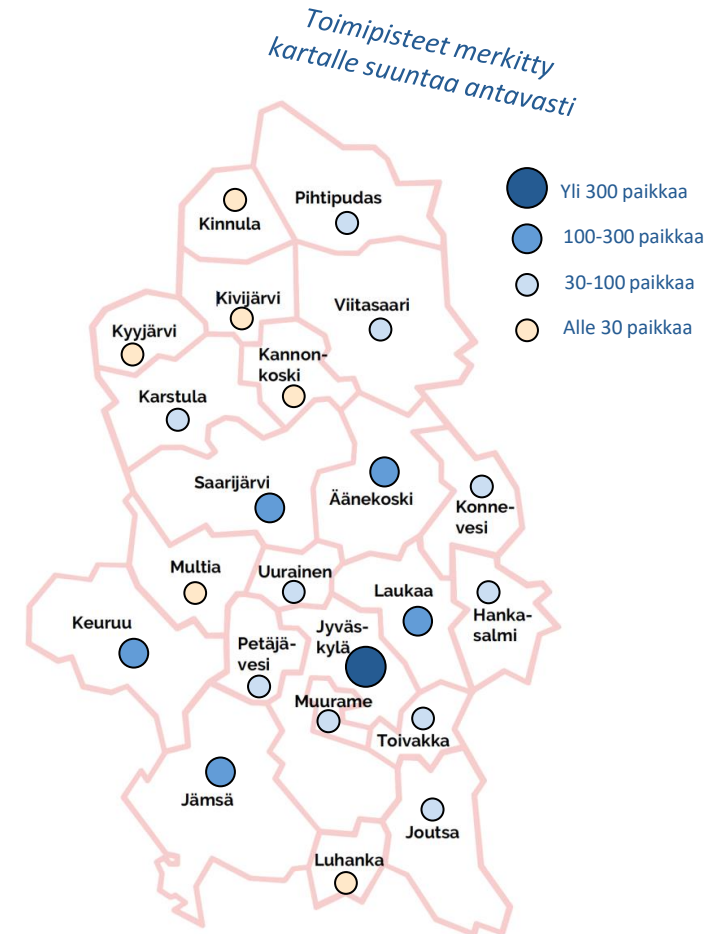
Kunta	Yksiköt (oma tuotanto)	Yksiköt (ostopalvelu)	Paikkamäärä yhteensä*
Hankasalmi	2	1	82
Joutsa	2	2	65
Jyväskylä	11	15	1 082
Jämsä	5	3	282
Kannonkoski	1	0	22
Karstula	2	0	48
Keuruu	1	1	102
Kinnula	1	1	37
Kivijärvi	2	0	23
Konnevesi	2	1	63
Kyyjärvi	1	0	22
Laukaa	4	3	205
Luhanka	1	0	10
Multia	1	0	29
Muurame	1	2	60
Petäjävesi	1	0	30
Pihtipudas	1	1	55
Saarijärvi	2	3	172
Toivakka	0	1	45
Uurainen	1	0	42
Viitasaari	2	2	100
Äänekoski	5	1	226
Yhteensä	49	37	2 802

päätös

Yksiköt (oma tuotanto)	Yksiköt (ostopalvelu)	Paikkamäärä yhteensä*
1	1	67
2	2	65
10	17	1 180
5	3	282
1	0	22
2	0	48
1	1	102
0	1	22
1	0	9
0	1	33
1	0	22
4	3	205
1	0	10
1	0	29
1	3	90
1	0	30
1	1	55
1	3	154
0	1	45
1	0	42
1	2	85
3	2	209
39	41	2 806

Määrä vähenee

Määrä kasvaa

Ikääntyneiden ympärivuorokautinen asuminen: Muutokset toimipisteissä ja perustelut

Muutokset	Kunta	Osoite	Toimipisteen nimi	Kuntoluokka*	Paikkamäärä	Perustelut muutokselle
Uusi	Jyväskylä		Uusi toimipiste / ostopalvelu		130	Tarvitaan lisää paikkoja ikäihmisten määrän kasvun vuoksi (Jyväskylä-Muurame alue ja palvelutarve huomioidaan kokonaisuutena, kun uutta toimipistettä suunnitellaan). Uudet paikat hankitaan ostopalveluna
Uusi	Jyväskylä		Uusi toimipiste / ostopalvelu			
Uusi	Muurame		Uusi toimipiste / ostopalvelu		30	Tarvitaan lisää paikkoja ikäihmisten määrän kasvun vuoksi (Jyväskylä-Muurame alue ja palvelutarve huomioidaan kokonaisuutena, kun uutta toimipistettä suunnitellaan). Uudet paikat hankitaan ostopalveluna
Uusi	Äänekoski		Uusi toimipiste / ostopalvelu		33	Uudet paikat hankitaan ostopalveluna
Poistuu	Hankasalmi	Suotie 3d	Metsätähden palvelutalo	2	15	Kunnan 75 vuotta täyttäneiden määrään nähden paikkoja yli tavoitekattavuuden, voidaan muuttaa yhteisölliseksi asumiseksi, alle 20 paikkainen yksikkö
Poistuu	Jyväskylä	Räätilintie 31a	Iltatähti, Korpilahti	9	32	Heikkokuntoiset tilat, korvataan uudella ostopalvelutoimipisteellä
Poistuu	Kinnula	Keskustie 3	Eevakoti	6	15	Kunnan 75 vuotta täyttäneiden määrään nähden paikkoja yli tavoitekattavuuden, voidaan muuttaa yhteisölliseksi asumiseksi, alle 20 paikkainen yksikkö, kuntoluokka heikko
Poistuu	Konnevesi	Maijankuja 2	Koskikara	6	13	Kunnan 75 vuotta täyttäneiden määrään nähden paikkoja yli tavoitekattavuuden, voidaan muuttaa yhteisölliseksi asumiseksi, alle 20 paikkainen yksikkö
Poistuu	Konnevesi	Maijankuja 2	Kotipihlaja	6	17	Kunnan 75 vuotta täyttäneiden määrään nähden paikkoja yli tavoitekattavuuden, voidaan muuttaa yhteisölliseksi asumiseksi, alle 20 paikkainen yksikkö
Poistuu	Saarijärvi	Pekkasentie 1	Iltarusko	9	18	Alle 20 paikkainen yksikkö, kuntoluokka heikko
Poistuu	Kivijärvi	Virastotie 5b	Wallesmanni	4	14	Alle 20 paikkainen yksikkö, sisäilmastoprosessi meneillään
Poistuu	Viitasaari	Lehtotie 9	Lehtola	4	15	Alle 20 paikkainen yksikkö
Poistuu	Äänekoski	Palvelutie 3	Konginkangas	6	33	Heikkokuntoiset tilat, korvataan uudella ostopalvelutoimipisteellä
Poistuu	Äänekoski	Maunontie 1a	Sumiaiskoti	4	17	Alle 20 paikkainen yksikkö

Ikääntyneiden ympärivuorokautinen asuminen: Muutokset peittävydessä

Esitetyillä muutoksilla peittävyys on Keski-Suomessa keskimäärin noin 7%, vaikka ikääntyneiden määrä kasvaa merkittävästi vuoteen 2030.

Kunta	PEITTÄVYYS NYKYISILLÄ PAIKKAMÄÄRILLÄ			PEITTÄVYYDEN TARKASTELU SUHTESSA PALVELUVERKKOESITYKSEEN JA VUODEN 2030 VÄESTÖENNUSTEeseen		
	Paikkamäärä nykyään	Yli 75v-asukkaat, v. 2022	Peittävyys (yli 75v.)*	Paikkamäärä palveluverkkoesityksessä	Yli 75v-asukkaat, v. 2030	Peittävyys 2030 (yli 75v.)*
Hankasalmi	82	742	11 %	67	859	8 %
Joutsa	65	852	8 %	65	1 008	6 %
Jyväskylä	1 082	12 743	8 %	1 180	17 406	7 %
Jämsä	282	3 194	9 %	282	3 859	7 %
Kannonkoski	22	236	9 %	22	294	7 %
Karstula	48	664	7 %	48	797	6 %
Keuruu	102	1 569	7 %	102	1 989	5 %
Kinnula	37	253	15 %	22	318	7 %
Kivijärvi	23	220	10 %	9	257	4 %
Konnevesi	63	432	15 %	33	523	6 %
Kyyjärvi	22	210	10 %	22	250	9 %
Laukaa	205	1 743	12 %	205	2 440	8 %
Luhanka	10	140	7 %	10	162	6 %
Multia	29	247	12 %	29	296	10 %
Muurame	60	876	7 %	90	1 329	7 %
Petäjävesi	30	444	7 %	30	521	6 %
Pihtipudas	55	633	9 %	55	751	7 %
Saarijärvi	172	1 434	12 %	154	1 803	9 %
Toivakka	45	320	14 %	45	432	10 %
Uurainen	42	340	12 %	42	456	9 %
Viitasaari	100	1 089	9 %	85	1 291	7 %
Äänekoski	226	2 519	9 %	209	3 141	7 %
Yhteensä	2 802	30 900	9 %	2 806	40 182	7 %

*Peittävyydellä tarkoitetaan paikka/asiakasmääriä suhteutettuna yli 75-vuotiaiden määrään

Lähde: Tilastokeskus, Avohilmo. Laskenta perustuu väestöennusteeseen

Ikääntyvien palveluita tarkastellaan kokonaisuutena ja tavoitteena on vähentää raskaiden palveluiden käyttöä

Palvelu	Kehityssuunta
Ympäri vuorokautinen asuminen	Palvelun saatavuus turvataan kasvavan tarpeen mukaisesti ja palvelutarjontaa kohdennetaan. Kustannusten kasvua hillitään, tiloja käytetään tehokkaasti sekä henkilöstön saatavuus ja riittävyys turvataan.
Laitospalvelut	Tarkoitus luopua pitkäaikaishoidon osalta vuoden 2027 loppuun mennessä vanhuspalvelulain mukaisesti. Laitoshoidon paikkoja muutetaan kuntoutus-, arviointi- ja kriisiyksiköiksi sekä ympärivuorokautiseksi palveluasumiseksi. Jos laitoshoidon yksikköä ei voida muuttaa asumisyksiköksi, voidaan tilaa hyödyntää lyhytaikaishoitoon. Osasta laitoshoidon tiloja luovutaan kokonaan.
Yhteisöllinen asuminen	Ikäihmisten palveluissa on tarkoitus kehittää yhteisöllistä asumista, jonka avulla voidaan myös osittain vastata palvelutarpeen ennustettuun kasvuun. Yhteisöllistä asumista lisätään ostopalveluna ja palvelusetelillä sekä muuttamalla osa ympärivuorokautisen palveluasumisen paikoista yhteisölliseksi asumiseksi. Tavoitekattavuus yhteisölliselle asumiselle on 2 % yli 75-vuotiaista, mikä vastaa n. 800 paikkaa (tällä hetkellä paikkoja on 220).
Lyhytaikaishoito / Kuntoutus- ja arviointiyksiköt	Ikääntyneiden lyhytaikaishoito toteutuu ympärivuorokautisissa yksiköissä joko itsenäisenä toimipisteenä tai muun ympärivuorokautisen asumisen yhteydessä. Lyhytaikaishoidon paikkoja lisätään ja toimintatapoja ja tavoitteita yhtenäistetään. Lyhytaikaishoito osaltaan turvaa omaishoitajan lakisääteisen vapaan ja muun vapaan aikaisen hoidon järjestämisen. Kuntoutus- ja arviointiyksiköissä tuetaan ikääntyneitä toimintakyvyn ylläpitämisessä fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen kuntoutuksen menetelmin sekä sairaalasta kotiutuvia että kotihoidossa olevia.
Kotihoito	Kotihoitoa vahvistetaan uusien palvelu- ja kumppanuusmallien, kustannusten kasvua hillitään ja henkilökuntaa lisätään. Etähoiva aloitetaan osana kotihoitoon palvelua ja tavoitteena on, että 80% asiakkaista saa etähoivaa osana kotihoitoa. Ennaltaehkäiseviä palveluita (esim. kuntouttava päivätoiminta) lisätään tukemaan kotihoitoa.
Perhehoito	Perhehoidon valmennusten määrää lisätään perhehoitajien saatavuuden turvaamiseksi sekä lyhyt- että pitkäaikaiseen perhehoitoon. Perhehoidon lisäämisellä vaikutetaan palvelurakenteeseen sitä keventämällä. Perhehoito on kustannustehokas, ihmisläheinen ja kodinomainen tapa tuottaa palveluita.
Ennaltaehkäisevä toiminta, mm. ikääntyneiden päivätoiminta	Ikääntyneiden ympärivuorokautisen asumisen tarpeeseen vaikuttaa ikääntyneiden toimintakyvyn ylläpitäminen, jota vahvistetaan lisäämällä ennaltaehkäisevää toimintaa kuten ikääntyneiden päivätoimintaa. Toiminnan tavoitteena on hillitä raskaampien palveluiden tarvetta ja kustannusten kasvua. Palvelujen saatavuus ja palveluverkon toimivuus varmistetaan, ja seniorikeskus-toimintamalleja kehitetään yhteistyössä kuntien, järjestöjen, seurakuntien ja muiden toimijoiden kanssa.

Lyhytaikaishoitoa ja yhteisöllistä asumista vahvistetaan lähivuosina

Ikääntyneiden lyhytaikaishoito toteutuu ympärivuorokautisissa yksiköissä joko itsenäisenä toimipisteenä tai muun ympärivuorokautisen asumisen yhteydessä

Suunnitellut kehitystoimet:

- Joutsassa perustason akuuttiosastotoiminta loppuu ja tilat luovutetaan ikääntyneiden lyhytaikaiseen kuntoutustoimintaan (15-20 paikkaa).
- Viitasaaren alueellisen osastotoiminnan tiloihin on suunnitteilla jatkossa ikääntyneiden lyhytaikaisen kuntoutuksen yksikköä viimeistään sitten, kun pitkäaikainen laitoshoido päättyy 31.12.2027 mennessä. Tavoitteena vähintään 20 paikkainen yksikkö.
- Lisäksi 2-4 toimipisteessä lisätään lyhytaikaishoidon paikkamääriä, kun laitoshoidosta luovutaan
- Muutamista pienistä yksiköistä luovutaan

Yhteisöllistä asumista lisätään ostopalveluna ja palvelusetelillä, muuttamalla osa ympärivuorokautisen palveluasumisen paikoista yhteisölliseksi asumiseksi sekä edesauttamalla omaehtoista yhteisöllistä asumista

Suunnitellut kehitystoimet:

- Tavoitteena omaehtoisten yhteisöllisen asumisen kehittyminen. Toimintatapaa ja mallia tullaan kuvaamaan sekä määrittelemään eri toimijoiden roolit (mm. hyvinvointialue järjestää tarvittavat asiakaskohtaiset palvelut kotihoidon avulla)
- Yhteisölliseen asumiseen vahvistetaan palvelukuvaus ja toimintaa lisätään palvelusetelien avulla yksityisen palvelutuotannon tukemana
- Omana toimintana lisätään noin 20 yhteisöllisen asumisen paikkaa, jotka saadaan tyhjänä ja remontissa olevista tiloista vuosina 2024-2025

Sisältö

- Palveluverkkotyö yleisesti
- Palveluverkkomäärittelyn mukaiset palvelut
 - Sote-asemat
 - Alueellinen osastotoiminta
 - Ikääntyneiden ympärivuorokautinen asuminen
 - Perhekeskukset
 - Ikääntyneiden päivätoiminta
- Muut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut
- Kustannusvaikutukset
- Päätöksenteko palveluverkosta

Perhekeskukset: Koonti nykytilasta, palveluverkkoesityksestä sekä perusteluista muutokselle

TARVE PALVELUIDEN KEHITTÄMISELLE JA TAUSTAA ESITYKSELLE	PALVELU-KANAVAT	NYKYTILA	PÄÄTÖS
<ul style="list-style-type: none"> Perhekeskuksia erityisesti koskeva järjestämisen linjaus: ”Perhekeskustoimintaa uudistetaan hyvinvointialuetasoisena ratkaisuna yhdessä kunta-, seurakunta- ja järjestöyhteistyössä tavoitteena erityisesti varhainen tuki ja tunnistaminen” Perhekeskuksissa on lähtökohtaisesti laaja palveluvalikoima, esimerkiksi neuvolatoimintaa, varhaisen tuen palveluita, perhetyötä, lastensuojelua tai perheneuvolatoimintaa. Perhekeskuksien lisäksi on lukuisia kohtaamispaikkoja, joissa tarjotaan matalan kynnyksen tukea lapsille, nuorille ja perheille. Lasten ja nuorten määrä vähenee kaikissa kunnissa Keski-Suomessa. Perhekeskustoiminnalla on kuitenkin merkittävä ennaltaehkäisevän työn rooli, jolla voidaan pitkällä tähtäimellä vähentää raskaampien ja kalliimpien palveluiden käyttöä (mm. lastensuojelu). Tavoitteena on muiden lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kytkeminen perhekeskustoimintaan. Työtä tehdään verkostotyönä moniammatillisesti. Tavoitteena on lisätä perhekeskusten määrää sekä tarjota laajasti kevyempiä kohtaamispaikkoja. Uusien perhekeskusten perustamisessa huomioidaan lasten, nuorten ja perheiden määrä eri kunnissa. Lisäksi sähköistä perhekeskusta monipuolistetaan (mm. etävastaanottoja sekä yhteydenottokanavia laajennetaan) Perhekeskustoiminnassa kunta- ja järjestöyhteistyöllä on iso merkitys hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä sekä myös tilaratkaisuissa. Palveluverkossa tulevat uudet toimipisteet voivat olla kunnan, järjestön tai hyvinvointialueen koordinoimia yhteistyötä tukevan sopimuksen mukaisesti. 	<p>Kivijalka</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Perhekeskuksia on 12 kappaletta, joiden lisäksi on paljon muita kohtaamispaikkoja 	<ul style="list-style-type: none"> Perhekeskuksia 21 kpl (v. 2030 mennessä). Lisäksi laajasti ns. kevyempiä kohtaamispaikkoja Neuvolatoiminta ja varhainen tuki integroituu perhekeskukseen osassa kuntia. Huomioiden, että neuvola vaatii terveydenhuollon vaatimukset täyttävän tilan. Ryhmätoiminta
	<p>Palvelupisteet ja kotiin vietävät palvelut</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Perhekeskuskoordinaattorit ylläpitävät perhekeskustoimintaa, jalkautuvat tapahtumiin, muiden toimijoiden kohtaamispaikatoimintaan ja verkostoihin, 3.sektorin ja sivistystoimen kanssa tehtävä yhteistyö Ryhmätoiminta, ohjaus ja neuvonta 	<ul style="list-style-type: none"> Perhekeskuskoordinaattorit kokoavat ja koordinoivat tai jalkautuvat alueen tapahtumiin, kohtaamispaikkoihin ja verkostoihin Ohjaus ja neuvonta Ryhmätoiminta
	<p>Digipalvelut</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Sähköinen perhekeskus, tietoa, tukea ja palvelua verkossa Etäryhmät, etävastaanottoa, videovastaanottoa, chat Pyydä apua -nappi Sähköisten omapalvelujen tarjonta yhteistyössä palveluntarjoajien kanssa Hyvaks.fi/perhekeskus 	<p>Sähköisen perhekeskuksen monipuolistaminen ja vahvistaminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Etäpalvelujen ja etävertaisryhmätoiminnan laajentaminen/kehittäminen (esim. tarjotaan etämahdollisuus samoihin palveluihin, joita fyysisten perhekeskusten perhekeskuskoordinaattorit tarjoavat) Vahvemman digitaalisen integraation rakentaminen eri lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kanssa Vaikuttavien menetelmien käyttöönotto asiakastyössä Hyvinvointitarjottimen (Kestävän kasvun ohjelma tekee parhaillaan) integroiminen osaksi sähköistä perhekeskusta

Perhekeskukset: Toiminnan järjestämistä ohjaavat perhekeskussuunnitelma ja erillisesti sovittavat kuntasopimukset

- Tavoitteena on varmistaa **jokaiseen kuntaan tarpeen mukaiset palvelut** sekä palveluiden järjestäminen sujuvasti.
- Perhekeskusten toiminnan järjestämistä ohjaa **perhekeskussuunnitelma** osana lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa sekä **erillisesti sovittavat kuntasopimukset**, jotka tullaan tekemään syksyllä 2024.
- **Kuntasopimuksissa** tarkennetaan yhdyspintatyön toiminnan sisältöjä sekä mm. tilojen käyttöön liittyvien kustannusten jakautumista.
- Palveluverkossa tulevat **uudet toimipisteet voivat olla kunnan, järjestön tai hyvinvointialueen koordinoimia** yhteistyötä tukevan sopimuksen mukaisesti.
- Perhekeskuksia voi syntyä **esityksen lisäksi** myös kunta- tai järjestövetoisesti ja näissä hyvinvointialueen rooli arvioidaan tapauskohtaisesti

Perhekeskukset: Toimipisteet nykytilassa sekä palveluverkkoesityksessä

NYKYTILA

KUNTA	TOIMIPISTEIDEN LKM
Hankasalmi	1
Joutsa	1
Jyväskylä	2
Jämsä	1
Karstula	-
Keuruu	1
Konnevesi	-
Laukaa	1
Muurame	1
Petäjävesi	1
Pihtipudas	-
Saarijärvi	-
Toivakka	-
Uurainen	1
Viitasaari	1
Äänekoski	1
Yhteensä	12

(VUONNA 2030)

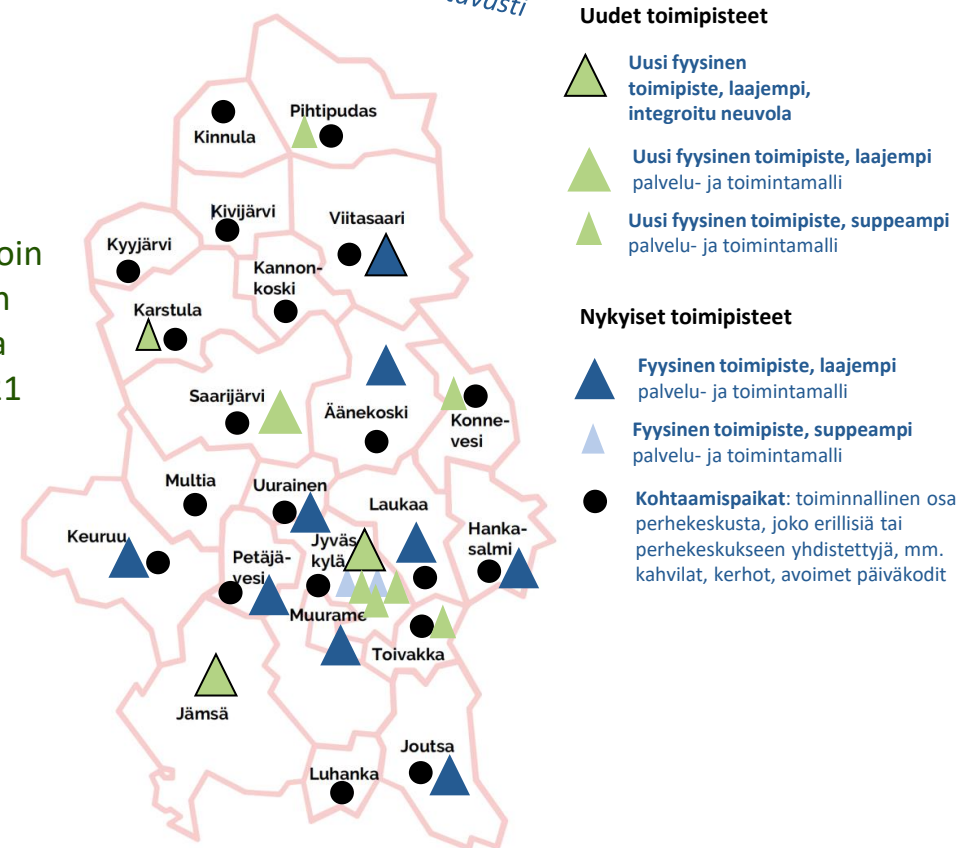
TOIMIPISTEIDEN LKM
1
1
6
1 (tulossa uusi korvaava toimipiste vuonna 2025-2026)
1
1
1
1 (Kunnan koordinoima*)
1
1 (Kunnan koordinoima*)
1
1 (tulossa uusi toimipiste jo vuonna 2024)
1
1
1
1 (Kunnan koordinoima*)
21

Määrä kasvaa

*Toiminnan järjestämisen yksityiskohdista sovitaan kuntasopimuksissa

Toimipisteitä on tavoitteena lisätä noin yksi vuodessa siihen asti, kunnes vuonna 2030 on yhteensä 21 toimipistettä.

Toimipisteet merkitty kartalle suuntaa antavasti

Sähköinen perhekeskus kaikissa kunnissa

Sisältö

- Palveluverkkotyö yleisesti
- Palveluverkkomäärittelyn mukaiset palvelut
 - Sote-asetat
 - Alueellinen osastotoiminta
 - Ikääntyneiden ympärivuorokautinen asuminen
 - Perhekeskukset
 - Ikääntyneiden päivätoiminta
- Muut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut
- Kustannusvaikutukset
- Päätöksenteko palveluverkosta

Ikääntyneiden päivätoiminta: Koonti nykytilasta, palveluverkkoesityksestä sekä perusteluista muutokselle

TARVE PALVELUIDEN KEHITTÄMISELLE JA TAUSTAA ESITYKSELLE

- **Ikäihmisten päivätoimintaa erityisesti koskeva järjestämisen linjaus:** *”Hyvinvointialueen ikääntyneiden päivätoiminta järjestetään varhaisen tuen palveluna eritasoisena päivätoimintana palvelutarpeen mukaisesti. Varhaisen tuen ikääntyneiden päivätoimintaa laajennetaan hyvinvointialueen eri osiin siten, että palveluverkko on tarpeen mukaisesti kattava. Ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden sekä toimintakyvyn edistämiseksi luodaan yhteistyömalli kuntien ja paikallisten muiden toimijoiden kanssa. Toiminta on ennaltaehkäisevää, virikkeellistä, omatoimisuutta ja toimintakykyä tukevaa sekä sosiaalisia suhteita ylläpitävää.”*
- **Ikääntyvien päivätoiminta voidaan jakaa kuntouttavaan päivätoimintaan sekä kevyempään seniorikeskus-toimintaan.** Noin 3 % yli 75-vuotiaista käyttää kuntouttavan päivätoiminnan palveluita. Seniorikeskus-toimintaa tehdään tiiviissä yhteistyössä mm. kuntien, järjestöjen ja seurakuntien kanssa.
- Kuntouttavalla päivätoiminnalla on enemmän **tilavaatimuksia** kuin seniorikeskus-toiminnalla. Kuntouttavan päivätoiminnan tilat ovat nykyään varustelultaan erilaiset ja yhdenvertaisuuden varmistamiseksi useampi tila vaatii varustetason lisäämistä. Useampi tila on myös alhaisella käyttöasteella vähäisen ryhmämäärän vuoksi. Kuntouttavan päivätoiminnan osalta on myös huomioitava **asiakkaiden kuljetusmatkat** toimipisteeseen.
- Ikääntyvien päivätoiminnalla on merkittävä rooli **ikäihmisten toimintakyvyn ylläpitämisessä**, ja sillä voidaan ennaltaehkäistä tai viivästyttää ajautumista raskaampien palveluiden piiriin. Ikääntyvien päivätoiminnalla **tuetaan myös omaishoitajien jaksamista**.
- Ikäihmisten määrä ja siten **ikäntyvien päivätoiminnan tarve kasvaa kaikissa kunnissa 16-52 % vuoteen 2030 mennessä**.
- Tavoitteena on tarjota **yhdenvertaiset palvelut** kuntouttavan päivätoiminnan osalta. Esityksessä huomioidaan ikäihmisten määrän kasvu ja tavoitellaan tilojen tehokasta käyttöä.

PALVELU-KANAVAT	NYKYTILA	PÄÄTÖS
<p>Kivijalka</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Päivätoimintaa on 25 toimipisteessä • Palvelut: kuntouttava päivätoiminta, omaishoidon päivätoiminta, hygieniapalvelu ja omaehtoinen kuntosaliharjoittelu 	<ul style="list-style-type: none"> • Kuntouttavaa päivätoimintaa 20 toimipisteessä, jotka varustellaan hyvin (v. 2030 mennessä) • Lisäksi seniorikeskus-toimintaa kaikissa kunnissa sekä ohjattua kuntosalitoimintaa (v. 2030 mennessä)
<p>Palvelupisteet ja kotiin vietävät palvelut</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Seniorin hyvinvointineuvola • Omaishoidon lomitus 	<ul style="list-style-type: none"> • Toimintamallit määritellään ja otetaan käyttöön • Hyvinvointialueen eri osissa mm. seniorikeskus-toiminnan vahvistamisen kautta • Omaishoitajien virkistysvapaiden turvaaminen päivätoiminnan henkilöstön toimesta eli myös kotiin jalkautuvana palveluna
<p>Digipalvelut</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Etäpäivätoiminta 	<ul style="list-style-type: none"> • Etäpäivätoiminnan lisääminen ja sisältöjen rakentaminen asiakkaiden mielenkiinnon mukaiseksi, esim. samasta harrastuksesta kiinnostuneiden päivätoiminnan etäryhmä tai vähemmistöjä palveleva etäryhmä

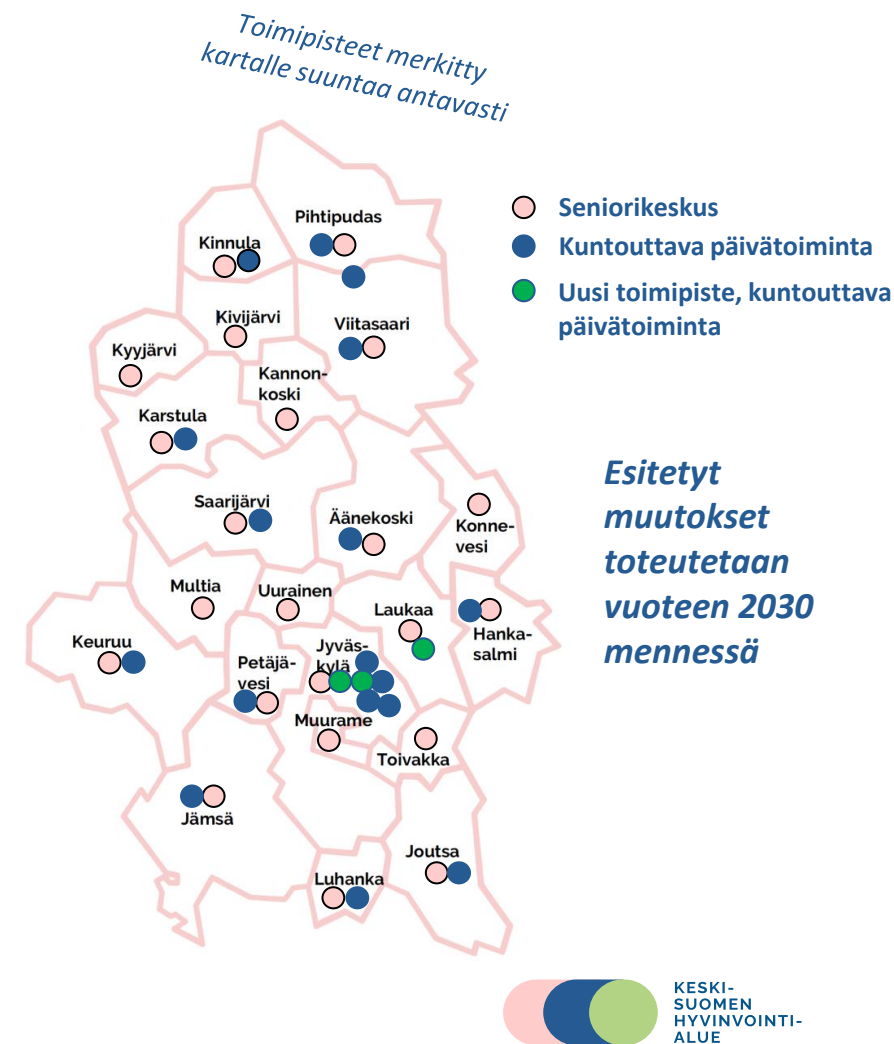
Ikääntyneiden päivätoiminta: Toimipisteet nykytilassa sekä palveluverkkoesityksessä

NYKYTILA

TOIMIPISTE	Kuntouttavaa päivätoimintaa (Kyllä/Ei)
Joutsa	Kyllä
Jyväskylä (Keltinmäki)	Kyllä
Jyväskylä (Kortepohja)	Kyllä
Jyväskylä (Palokka)	Kyllä
Jämsä	Kyllä
Keuruu	Kyllä
Petäjävesi	Kyllä
Pihtipudas	Kyllä
Saarijärvi	Kyllä
Äänekoski	Kyllä
Jyväskylä (Korpilahti)	Kyllä
Luhanka	Kyllä
Viitasaari	Kyllä
Hankasalmi	Kyllä
Karstula	Kyllä
Kinnula (Terveystalo)	Kyllä
Jyväskylä (Vaajakoski)	Ei
Jyväskylä	Ei
Laukaa	Ei
<i>Sijaintia ei ole vielä päätetty</i>	Ei
Kannonkoski	Kyllä
Multia	Kyllä
Uurainen	Kyllä
Äänekoski (Suolahti)	Kyllä
Kyyjärvi	Kyllä
Laukaa	Kyllä
Kivijärvi	Kyllä
Konnevesi	Kyllä
Muurame	Ei
Toivakka	Ei

(VUONNA 2030)

Kuntouttavaa päivätoimintaa (Kyllä/Ei)	Kommentti
Kyllä	Säilyy
Kyllä	Säilyy
Kyllä	Säilyy
Kyllä	Säilyy
Kyllä	Säilyy
Kyllä	Säilyy
Kyllä	Säilyy
Kyllä	Säilyy
Kyllä	Säilyy
Kyllä	Säilyy
Kyllä	Säilyy, tilaa kehitetään
Kyllä	Säilyy, tilaa kehitetään
Kyllä	Säilyy, tilaa kehitetään
Kyllä	Säilyy, tilaa kehitetään
Kyllä	Säilyy, tilaa kehitetään
Kyllä	Säilyy, tilaa kehitetään
Kyllä	Uusi tila (tulossa jo)
Kyllä	Uusi tila
Kyllä	Uusi tila
Kyllä	Uusi tila
Ei	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan
Ei	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan
Ei	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan
Ei	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan
Ei	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan
Ei	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan
Ei	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan
Ei	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan
Ei	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan
Ei	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan
Ei	Etsitään tilat seniorikeskus-toimintaan
Ei	Etsitään tilat seniorikeskus-toimintaan

Kuntouttava päivätoiminta säilyy
Uusi kuntouttavan päivätoiminnan toimipiste
Toimipiste keskittyy senioritoimintaan

Sisältö

- Palveluverkkotyö yleisesti
- Palveluverkkomääritelmän mukaiset palvelut
- **Muut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut**
- Kustannusvaikutukset
- Päätöksenteko palveluverkosta

Koonti muiden palveluiden järjestämisestä (1/4)

Äitiys- ja lastenneuvola	<ul style="list-style-type: none">• Turvataan lähipalvelut neuvolapalveluissa. Neuvoloita sijoittuu sote-asetille, lähiasemille sekä perhekeskuksiin ja niitä voidaan tuottaa myös muiden palveluiden yhteydessä. Palvelu vaatii terveydenhuollon tilat. Neuvolapalveluun kuuluu terveydenhoitajan ja lääkärin palvelu. Palvelut perustuvat lainsäädännön mukaan toteutettuihin määräaikaisiin terveystarkastuksiin ja terveysneuvontaan, joissa huomioidaan yksilöiden ja perheiden tarpeet. Hyvinvointialueen alueellinen neuvolasuunnitelma ohjaa toimintaa.
Opiskeluhuollon palvelut	<ul style="list-style-type: none">• Opiskeluhuollon palvelut tuotetaan lakisääteisesti lähipalveluna oppilaitoksissa tai niiden läheisyydessä• Kouluille tarvitaan n. 30 huonetta lisätilaa kouluterveydenhuollolle huomioiden uusi lainsäädäntö mm. tarkastustoimintaan liittyen• Sepänkadun opiskelijaterveydenhuollon uudelleen sijoittaminen Jyväskylässä
Palvelutarpeen arviointi, lapsiperheiden sosiaalityö ja sosiaaliohjaus, tukiperhetoiminta	<ul style="list-style-type: none">• Sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen palvelut ovat lähipalvelua. On tärkeä säilyttää kunnissa pääosin nykyiset toimipisteet• Lapsiperheiden sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen sijoittuminen alueellisiin palvelukeskittyisiin, joista jalkaudutaan lähipalvelupisteisiin
Perhetyö, lapsiperheiden kotipalvelu, tukihenkilötoiminta	<ul style="list-style-type: none">• Perhetyö ja lapsiperheiden kotipalvelutyö on lähipalvelua. Kirjaamistilat ja sosiaaliset tilat tulee säilyttää lähellä asiakasperheitä kunnissa• Lapsiperheiden kotipalvelun sekä perhetyön sijoittuminen alueellisiin palvelukeskittyisiin, joista jalkaudutaan lähipalvelupisteisiin• Tavoitteena on lisätä etäperhetyöntekijän osuutta palveluissa sekä vahvistaa omaa tuotantoa kunnissa (ml. tukihenkilötoiminta).
Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelut ja perheneuvola	<ul style="list-style-type: none">• Palvelut kattavat maantieteellisesti kaikki Keski-Suomen alueen kunnat. Nykyisissä tiloissa ei suuria muutostarpeita.• Tiloja uudistettaessa ne pyritään sijoittamaan perhekeskusten tai muiden lapsiperhepalveluiden yhteyteen.
Perheoikeudelliset palvelut	<ul style="list-style-type: none">• Nykyiset toimipisteet sekä tapaamispaikat säilyvät ja Saarijärvelle lisätään tapaamispaikka

Koonti muiden palveluiden järjestämisestä (2/4)

Avohuollon lastensuojelu sekä sijais- ja jälkihuollon palvelut	<ul style="list-style-type: none">Asiakasvolyymit/avohuollossa kriteerit täyttävien määrä ohjaa toimipisteiden sijoittumista ja tavoitteena sijoittuminen lähelle muita lapsiperhepalveluita. Lastensuojelun avohuollon toimistotiloja tulee myös uudistaa.Turvataan sosiaalityö ja lastensuojelun tukitoimet lastensuojelussa lähipalveluna ja kotiin vietävänä palveluna (avohuolto) sekä jalkautuvana palveluna (sijais- ja jälkihuolto). Toimipisteiden sijoittelussa huomioidaan henkilöstön saatavuus reuna-alueilla, työn riittävän tuen mahdollistaminen sekä yhtenäisten palveluiden ja prosessien kehittäminen. Perhehoitoa vahvistetaan suhteessa laitoshoitoon.
Nuorisokodit ja perhetukikoti sekä laitosten avotyö	<ul style="list-style-type: none">Turvataan omat riittävät laitoshoidon palvelut (kriisi- ja vastaanotto toiminta, pitkäaikainen laitoshoido sekä perhekuntoutus), jotka ovat saavutettavissa koko hyvinvointialueella.Uusi lastensuojelun laitoshoidon yksikkö on nykyisessä investointiohjelmassaLaitosten avotyö tehdään pääosin koteihin, mutta vaatii tiimitilan.
Suun terveydenhuolto	<ul style="list-style-type: none">Suun terveydenhuolto on toiminnan luonteen vuoksi pääsääntöisesti kivijalkapalvelua. Käytössä on myös liikkuvia palvelujaSuun terveydenhuolto säilyy pääosin entiselläänHammashoitoloiden tulisi sijaita sote-asemien yhteydessä (mm. potilasturvallisuus) ja toimipisteiden tulisi sijoittua kysynnän mukaan.Hoidontarpeen arvio ja etävastaanotot olisi optimaalisinta olla samoissa tiloissa muiden vastaavien palveluiden kanssa.Lasten ja koululaisten suun terveydenhuolto mukaan lukien oikomishoito on osa kouluterveydenhuoltoa, joten palvelut tulee järjestää lähipalveluina
Sosiaali- ja kriisipäivystys	<ul style="list-style-type: none">Sosiaali- ja kriisipäivystys on keskitetty palvelu, jonka on sijaittava sairaala Novan välittömässä läheisyydessä yhteispäivystyksen mahdollistumiseksiSosiaali- ja kriisipäivystyksen palvelut ovat kaikkien hyvinvointialueen asukkaiden ja hyvinvointialueella oleskelevien henkilöiden saatavilla asuinpaikkakunnasta tai oleskelupaikasta riippumatta 24/7
Vammaispalvelun asumispalvelut	<ul style="list-style-type: none">Kotiin tukemisen tiimien määrää ja palvelua lisätään tavoitteellisesti. Mahdollistetaan asiakkaiden asuminen omassa kodissaan. Tiimien toiminnan sijoittuminen hyvinvointialueen kattavastiAsumispalveluita järjestetään asiakastarpeiden mukaisesti. Asumisyksiköitä sijoitetaan sinne, missä palvelutarpeet suurimmat asiakasmäärän mukaisestiVammaisten asumispalveluihin tarvitaan uusia yksiköitä 3 kpl ja korvaavia 7 kpl
Vammaispalvelun sosiaalityö ja palveluohjaus	<ul style="list-style-type: none">Seudulliset toimipisteet. Alustavasti lähtökohtana: Saarijärvi, Äänekoski, Viitasaari, Laukaa, Jämsä, Keuruu ja Jyväskylä. Lisäksi palvelupäivät pysyvissä tai yhteiskäyttötiloissa muissa kunnissa ja kotikäynnit edelleen.

Koonti muiden palveluiden järjestämisestä (3/4)

Vammaisten päivä- ja työtoiminta	<ul style="list-style-type: none">• Palvelutuotannon järjestäminen alueellisten asiakastarpeiden mukaisesti• Toimipisteitä ympäri hyvinvointialuetta• Useita kertoja päivätoiminnassa käyville asiakkaille palvelut on järkevää tuottaa lähipalveluna• Vammaisten päivä- ja työtoiminnan lisätilojen tarpeen tarkastelu ajankohtainen
Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalvelut	<ul style="list-style-type: none">• Kotiin tukemisen tiimien määrää ja palvelua lisätään tavoitteellisesti.• Asumispalveluita järjestetään asiakastarpeiden mukaisesti ja asumisyksiköitä lisätään sinne, missä on suurimmat palvelutarpeet• Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalveluihin tarvitaan 5 uutta yksikköä
Kuntouttava työtoiminta, sosiaalihuoltolain mukainen päivä- ja työtoiminta	<ul style="list-style-type: none">• Kuntouttavan työtoiminnan tilojen kunnan arviointi ja huonokuntoisten tilojen korvaaminen ajanmukaisilla tiloilla• Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien päivätoiminnan laajeneminen asiakkaiden palvelutarpeen mukaisille paikkakunnille• Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien kuntouttavassa työtoiminnassa on 3 yksikön lisätilan tarve
Kotihoito 24/7	<ul style="list-style-type: none">• Kotihoidon palvelut tuotetaan asiakkaan kotona lähipalvelualueilla, jotka eroavat hieman väestöltään ja maantieteellisesti toisistaan• Kotihoidon henkilöstön toimipisteet voisivat sijoittua alueittain siten, että asiakkaiden käynneille päästään nopeasti ja sujuvasti• Kotihoidon henkilöstön toimipiste voi olla terveystalouden lähellä tai samoissa tiloissa
Turvapalvelut	<ul style="list-style-type: none">• Keskitetty turvapuhelinkeskus ja turva-auttajamalli• Turva-auttajapalvelu on kotiin annettavaa palvelua ja tämän tueksi tarvitaan liikkumisen mahdollistavat kulkuvälineet• Palveluvastaavien etätönn, hybriditönn ja monipaikkaisen tönn mahdollistaminen yhteiskäyttötiloilla
Ikääntyneiden muut asumispalvelut / Laitospalvelut	<ul style="list-style-type: none">• Pitkäaikainen laitoshoido lakkaa vuoden 2027 loppuun mennessä, talouden tuottavuusohjelma edellyttää nopeutettuja toimia.• Laitoshoidon purkamisesta johtuen tila- ja toimintamuutoksia Joutsassa, Keuruulla, Viitasaarella, Pihtiputaalla ja Äänekoskella ja Jyväskylässä. Osa laitoshoidon yksiköistä lakkaa toimimasta kokonaan eli tiloista luovutaan.• Mahdollisuuksien mukaan laitoshoidon yksiköitä hyödynnetään jatkossa joko ympärivuorokautisessa palveluasumisessa tai lyhytaikaisoidossa

Koonti muiden palveluiden järjestämisestä (4/4)

Ikääntyneiden muut asumispalvelut / Yhteisöllinen asuminen	<ul style="list-style-type: none">• Tavoitekattavuus yhteisölliselle asumiselle 2% 75 vuotta täyttäneiden määrästä eli noin 800 paikkaa (tällä hetkellä 220 asiakasta)• Yhteisöllisessä asumisessa on tarkoituksenmukaista valmistella myös palveluseteli-vaihtoehto ja kilpailuttaa puitesopimus• Kunnilla on keskeinen rooli ikääntyneiden asumisen kehittämisessä: asumisen, asuinympäristön ja palvelujen kehittämisen tulee sisältyä kuntien strategiseen suunnitteluun
Koti- ja asumispalveluiden keskitetty asiakas- ja palveluohjaus	<ul style="list-style-type: none">• Asiakasohjaajien työssä tarve työpisteille eri puolella hyvinvointialuetta lähellä asiakasta• Toimistotyön ja asiakaslaskutuksen henkilöstön työpisteiden ei tarvitse olla sidottuna tiettyyn paikkaan
Erikoissairaanhoito	<ul style="list-style-type: none">• Kivijalkatoiminnot keskitetään yhteen toimipisteeseen Novaan• Integroituja erikoissairaanhoidon palveluita sairaus- ja potilasryhmäkohtaisissa osaamiskeskuksissa (kuten diabeteskeskus ja geriatrinen keskus)• Suuren volyymin potilasryhmille tuotetaan jalkautuvia erikoissairaanhoidon vastaanottopalveluita• Erikoissairaanhoito, päivystys ja sairaalatoiminnot loppuvat Jämsästä, mutta päivystys korvataan kattavilla kiirevastaanoton palveluilla ja perustason sairaalatoiminnot siirtyvät osaksi alueellista osastotoimintaa. Lisäksi Jämsän ympäristön toimintaa tuetaan tarvittaessa (esim. Himos-tapahtuman aikaan) esimerkiksi liikkuvan ensihoidon avulla sekä pidennetyillä aukioloajoilla kiirevastaanotossa. Muutosten taustalla toiminnan järjestäminen tarkoituksenmukaisesti, nykyistä kustannustehokkaammin ja yhdenvertaisesti koko Keksi-Suomen alueella:<ul style="list-style-type: none">• Päivystyksen käynneistä jämsäläisiä on ollut noin 4500 hlö/v ja ulkopaikkakuntalaisia (ml. Himos) noin 1000-1200 hlö/v.• Jämsän erikoissairaanhoidon toimintojen siirtymisellä Novaan arvioidaan olevan noin 8 % lisäys Novan toimintavolyymeihin
Kuntoutus, mielenterveys- ja päihdepalvelut sekä sosiaalipalvelut	<ul style="list-style-type: none">• Sote-keskusten ja sote-asemien lisäksi näille palveluille järjestetään toimitiloja esitetyn tarpeen mukaisesti. Nykyiset toimitilat säilyvät pääosin.• Sosiaalipalveluita keskitetään Äänekoskelle, Saarijärvelle, Viitasaarelle, Laukaaseen, Jämsään, Keuruulle ja Jyväskylään, joihin tarvitaan toiminnalle sopivat ja riittävät tilat. Lisäksi muihin kuntiin varataan sosiaalityön palvelupäivien asiakastyön tarvetta vastaavat tilat.

Yhteenveto Jämsän muutoksista

NYKYTILANNE

SAIRAALA NOVA

- Jyväskylässä sairaala Novassa tuotetaan erikoissairaanhoidon palveluita

JÄMSÄN TERVEYS OY / JOKILAAKSON TERVEYS OY

- Jämsän kaupunki teki 10 vuoden sopimuksen Pihlajalinna Terveys Oy:n kanssa 18.03.2015
- Sopimus kattaa suuren osan sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottamisesta, mukaan lukien erikoissairaanhoidon, päivystyksen ja sairaalatoiminnot
- Aluehallituksen 6.6.2023 päätöksen mukaisesti sopimuksen viiden (5) vuoden optiota ei käytetty
- Sopimus tulee päättyämään 31.8.2025, jolloin myös erikoissairaanhoidon toimintaa on uudistettava

SOTE-ASEMAT

- Avosairaanhoidon toimintaa 5 toimipisteessä: Jokilaakson sairaala, Kuoreveden terveysasema, Koskenpään terveysasema, Länkipohjan terveysasema, Jämsänkosken hoitajavastaanotto

TULEVAISUUDEN TILANNE

SAIRAALA NOVA

- Jyväskylässä sairaala Novassa tuotetaan keskitetysti erikoissairaanhoidon palvelut koko hyvinvointialueelle
- Yhteispäivystys keskitetysti Novassa

1.9.2025
alkaen

INTEGROITU ERIKOISSAIRAANHOITO

- Hyvinvointialueella vahvistetaan integroidun erikoissairaanhoidon toimintamallia
- Jalkautuvien palveluiden lisäksi yhteistyötä perusterveydenhuollon kanssa vahvistetaan perustamalla osaamiskeskuksia, joita ovat mm. diabeteskeskus ja geriatrinen keskus

KIIREVASTAANOTTO

- Jämsän päivystys korvataan kattavilla päivä-, ilt- ja viikonloppujen aikaisella kiirevastaanoton palveluilla

SAIRAALATOIMINNOT

- Jämsän perustason sairaalatoiminnot siirtyvät osaksi alueellista osastotoimintaa

SOTE-ASEMAT

- Jämsässä toimii alueellinen sote-keskus ja lisäksi Kuoreveden terveysasema paikallisena sote-asemana (muutokset tehdään vuoden 2026 alkuun mennessä)
- Uudisrakennushanke vuodesta 2026. Tavoitteena on luopua sairaalakiinteistön vuokraamisesta ja keskittää paikalliset sosiaali- ja terveyspalvelut samaan kiinteistöön

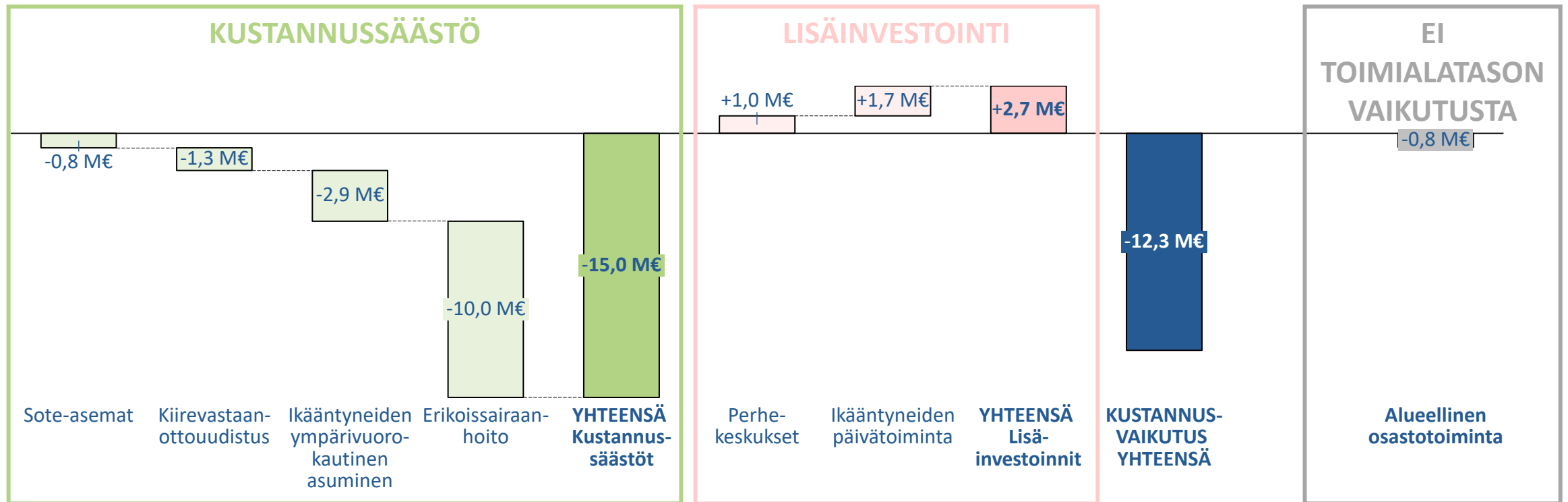

Sisältö

- Palveluverkkotyö yleisesti
- Palveluverkkomääritelmän mukaiset palvelut
- Muut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut
- **Kustannusvaikutukset**
- Päätöksenteko palveluverkosta

Palveluverkkoesityksen mukaisilla toimilla saavutettavissa -12,3 M€ kustannusvaikutus viimeistään vuoteen 2030 mennessä

Lisäksi kustannussäästöjä on saatavissa tulevana vuosina toiminnallisesta kehittämisestä

Joutsan alueellisen osastotoiminnan tilat koti- ja asumispalveluiden ikäntyneiden lyhytaikaisen kuntoutuksen käyttöön

Kustannusvaikutuksia on arvioitu tilojen, tukipalveluiden, kunnossapidon, toiminnan muutoksen ja lisähenkilöstön kautta

	Kustannusvaikutus yhteensä	Tilakustannukset	Tukipalvelut	Kunnossapito	Toiminnan muutos	Lisähenkilöstö
Yhteensä	-12,3 M€	-1,1 M€	-0,1 M€	0,1 M€	-13,2 M€	+2,1 M€
Sote-asetat	-0,8 M€	-0,7 M€	-0,1 M€	-0,1 M€		
Kiirevastaanottouudistus	-1,3 M€				-1,3 M€	
Ikäntyneiden ympäri- vuorokautinen asuminen	-2,9 M€				-2,9 M€	
Erikoissairaanhoito	-10,0 M€	-0,9 M€			-9,1 M€	
Perhekeskukset	+1,0 M€	+0,2 M€		+0,1 M€		+0,7 M€
Ikäntyneiden päivätoiminta	+1,7 M€	+0,2 M€		+0,1 M€		+1,4 M€
EI TOIMIALATASON VAIKUTUSTA – EI LASKETA MUKAAN KOKONAISKUSTANNUSVAIKUTUKSIIN						
Alueellinen osastotoiminta						

Kustannusvaikutukset: Sote-asetat ja kiirevastaanotto

SOTE-ASEMAT

Toimipiste	Vuosittaiset tila- /vuokratkustannukset*	Tukipalvelut (mm. ateria- ja pesulapalvelut)**	Kunnossapito (n. 28 %, mm. siivous)**	Muut huomiot** (näiden osalta ei tavoitella säästöjä)
Säynätsalon terveysasema	- 119 000 €	<i>Tietoja ei eriteltävissä</i>	- 14 400 €	Ulkoistettu terveysasema
Koskenpään terveysasema	- 24 000 €	<i>Tietoja ei eriteltävissä</i>	<i>Tietoja ei eriteltävissä</i>	Jämsän Terveys
Länkipohjan sivuvastaanotto	- 12 000 €	<i>Tietoja ei eriteltävissä</i>	<i>Tietoja ei eriteltävissä</i>	Jämsän Terveys
Jämsänkosken hoitajavastaanotto	- 4 500 €	<i>Tietoja ei eriteltävissä</i>	<i>Tietoja ei eriteltävissä</i>	Jämsän Terveys
Kannonkosken terveysasema	- 40 000 €	- 6 600 €	- 4 800 €	Henkilöstökulut 17 000 €, muut toimintakulut 63 000 €
Sivuvastaanotto koululla Haapamäki (Keuruu)	- 31 000 €	<i>Tietoja ei eriteltävissä</i>	<i>Tietoja ei eriteltävissä</i>	Sisältyy Keuruun ta:n kustannuksiin
Kivijärven terveyskeskus	- 55 900 €	- 6 800 €	- 3 000 €	Henkilöstökulut 34 000 €, muut toimintakulut 55 800 €
Kyyjärven terveysasema	- 105 000 €	- 2 000 €	- 200 €	Henkilöstökulut 14 000 €, muut toimintakulut 30 500 €
Lievestuoreen terveysasema	- 109 000 €	<i>Tietoja ei eriteltävissä</i>	<i>Tietoja ei eriteltävissä</i>	Sisältyy Laukaan ta:n kustannuksiin
Luhangan terveysasema	- 46 000 €	<i>Tietoja ei eriteltävissä</i>	- 4 200 €	Henkilöstökulut 2 100 €, muut toimintakulut 25 100 €
Multian terveysasema	- 92 000 €	- 11 200 €	- 24 400 €	Henkilöstökulut 34 900 €, muut toimintakulut 35 000 €
Toivakan terveysasema	- 58 000 €	- 24 400 €	- 25 600 €	Henkilöstökulut 144 000 €, muut toimintakulut 245 000 €
YHTEENSÄ NETTOSÄÄSTÖ	- 700 000 €	- 51 000 €	- 76 600 €	

*Laskelmissa on huomioitu kustannusvaikutukset perustettavien palvelupisteiden osalta (6 kpl palvelupisteitä on n. 600 m², kustannusvaikutukset n. 100 000 €/v). Tilojen osalta mahdollista saada näiden esitettyjen lisäksi lisäsäästöä, kun toimipisteiden muita toimintoja järjestellään asiakastarpeiden mukaisesti. Nämä tarkentuvat yksityiskohtaisessa toimeenpanosuunnitelmassa, joka tehdään palveluverkkopäätösten jälkeen.

**Terveysasemien kirjanpidossa toteutuneet ensimmäisen toimintavuoden suorat kustannukset. Varsinkin alkuvuoden osalta kustannusten kohdistumisessa saattaa yksiköstä riippuen olla poikkeamia.

KIIREVASTAANOTTOUUDISTUS

Muutokset Laukaan, Muuramen ja Keuruun osalta	Muutokset Viitasaaren ja Saarijärven osalta	Laboratorion ja kuvantamisen toimintamallien kehitys (Ohjataan asiakkaat omalle sote-asetalle virka-aikana, jolloin kalliit päivystystutkimukset vähentyvät)	KUSTANNUSVAIKUTUS YHTEENSÄ
- 600 000 €	- 300 000 €	- 380 000 €	- 1 280 000 €

Kustannusvaikutukset: Ikääntyneiden ympärivuorokautinen asuminen

Toimipiste	Ostopalveluksi siirrettävä paikkamäärä	Hoitovuorokauden hinta vuonna 2023	Ostopalveluna hankitun hoitovuorokauden hinta 2023*	Vuosittainen kustannussäästö ostopalveluun siirtymisestä
Hankasalmi, Metsätähti	15	230 €	180 €	-273 750 €
Jyväskylä, Iltatähti	32	210 €		-350 400 €
Kinnula, Eevakoti	15	200 €		-109 500 €
Kivijärvi, Wallesmanni	14	230 €		-255 500 €
Konnevesi, Koskikara ja Kotipihlaja	30	244 €		-700 800 €
Saarijärvi, Iltarusko	18	200 €		-131 400 €
Viitasaari, Lehtola	15	217 €		-202 575 €
Äänekoski, Sumiaiskoti	19	230 €		-346 750 €
Äänekoski, Konginkankaan palvelutalo	34	220 €		-496 400 €
YHTEENSÄ	192			-2 867 075 €

Laskennassa oletetaan kaikkien paikkojen olevan käytössä 365 vuorokautta vuodessa

Kustannusvaikutukset: Erikoissairaanhoidon

TILOJEN KUSTANNUSSÄÄSTÖPOTENTIAALI

Toimipiste	Vuosittaiset tila-/vuokratkustannukset poistuvalla osalla
Jokilaakson sairaala	- 854 000 €
YHTEENSÄ	- 854 000 €

- Jokilaakson sairaalan kokonaisvuokra on 2,3M €/v. Erikoissairaanhoidon tilakustannuksiksi on arvioitu 854 000 €/v.
- Muita tilakustannuksia ei ole esitetty säästönä, sillä kustannukset siirtyvät uuteen Jämsään rakennettavaan sote-asemaan. Varsinainen säästö syntyy erikoissairaanhoidon liittyvistä kustannuksista.

JÄMSÄN TOIMINNAN MUUTOKSEN KUSTANNUSSÄÄSTÖPOTENTIAALI VERRATTUNA ÄÄNEKOSKEN TOTEUMAAN

TOTEUMA

2022	Äänekoski	Jämsä
Asukkaita	18 120	19 347
Kustannukset	27 926 000 €	38 942 000 €
Kustannus/asukas	1 541 €	2 013 €

KUSTANNUSLASKENTA

Jämsä	
Asukkaita	19 347
Kustannus/asukas, Äänekoski	1 541 €
Kustannukset, laskennalliset	29 817 016 €

POTENTIAALILASKENTA

Jämsä	
ESH kustannukset, toteuma	38 942 000 €
ESH kustannukset, laskennallinen	29 817 016 €
Toiminnan muutoksen kustannussäästöpotentiaali	-9 124 984 €

ESH KUSTANNUSSÄÄSTÖPOTENTIAALI YHTEENSÄ

Tilat - 854 000 €	+	Toiminnan muutos -9 124 984 €	=	YHTEENSÄ -9 978 984 €
----------------------	---	----------------------------------	---	----------------------------------

Jos erikoissairaanhoidon jäisi Jämsään, sekä **investointikustannukset että vuosittaiset kustannukset kasvaisivat:**

- Erikoissairaanhoidon vaatisi uudet tilat, mikä tarkoittaisi isoja investointeja. Karkea arvio noin 16,5 M€ nykyisellä pinta-alalla n. 5000 m²
- Erikoislääkäriresurssi tulisi olemaan ostopalveluiden varassa, mikäli sairaalatoimintaa päätettäisiin jatkaa
- Nykyisten säädösten mukaan tarvittaisiin yöpäivystys, joka maksaisi noin n. 1 M€/v (potilaita arviolta ainoastaan n. 7 henkilöä/yö)

Kustannusvaikutukset: Perhekeskukset ja ikääntyneiden päivätoiminta

ALUSTAVAT ARVIOT LISÄKUSTANNUKSISTA VERRATTUNA NYKYTILANTEeseen

Perhekeskukset:

Henkilöstöä arvioidaan tarvittavan lisää n. 10 htv

Palvelualue	Vuosittaiset tila-/vuokratkustannukset uusien tilojen osalta	Kunnossapito	Lisähenkilöstö
Perhekeskukset	+ 234 000 € (10 uutta) ¹	+ 99 400 €	+ 650 000 €
Ikääntyneiden päivätoiminta	+ 218 000 € (3 uutta) ²	+ 61 040 €	+ 1 405 000 €
YHTEENSÄ	+ 452 000 €	+ 160 440 €	+ 2 055 000 €

- 1) Uusien tilojen määrä vuoteen 2030 mennessä. Vuosikustannus arviolta 15 000 € - 30 000 € / uusi perhekeskus
- 2) Uusien tilojen määrä vuoteen 2030 mennessä. Vuosikustannus arviolta 80 000 € - 90 000 € / uusi tila

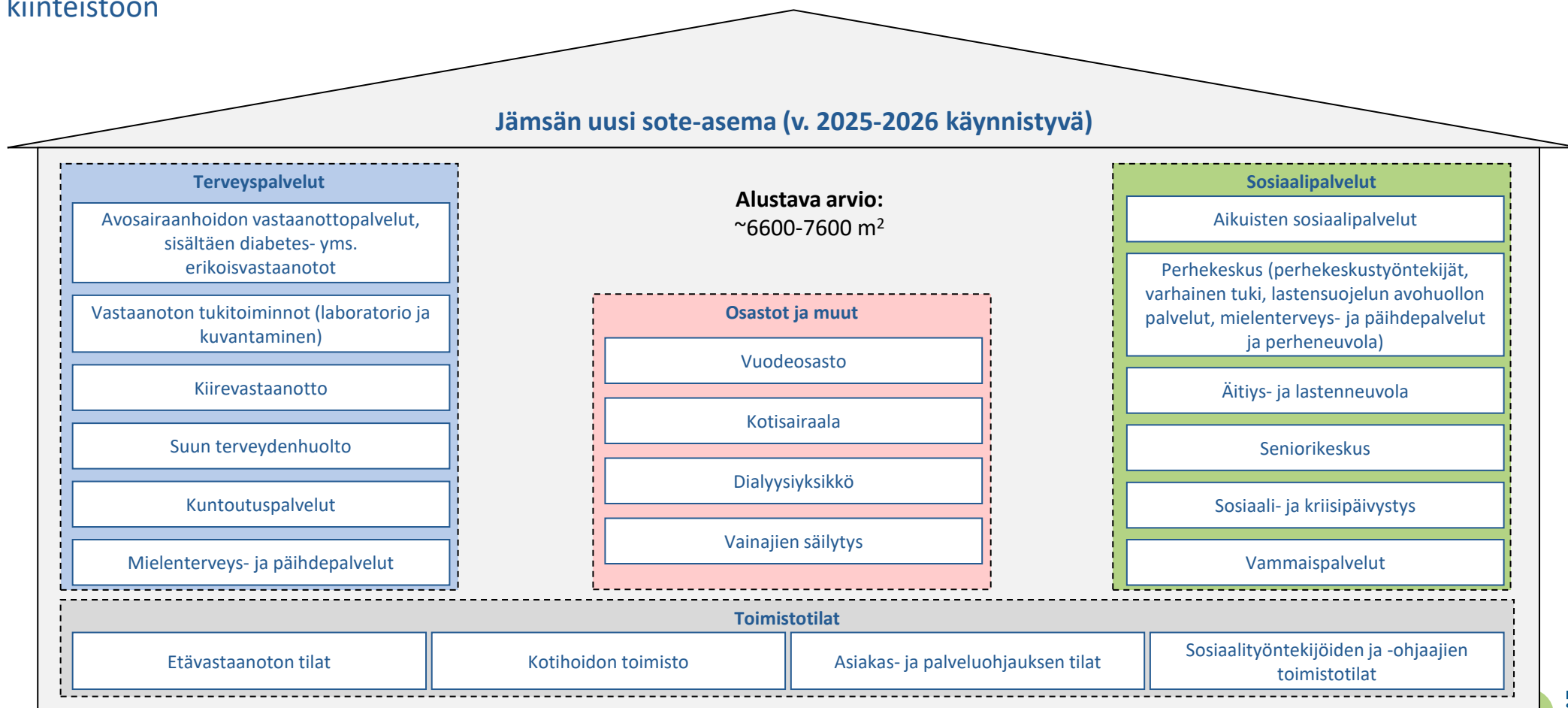
Ikääntyneiden päivätoiminta:

Henkilöstöresurssia tulee vahvistaa seuraavasti:

- Päivätoimintaan 15 henkilöä (525 000 €/v)
- Seniorin hyvinvointineuvolaan 8 henkilöä (280 000 €/v)
- Seniorikeskusten koordinointiin 2 koordinaattoria (100 000 €/v)
- Ohjattuun kuntosalitoimintaan n. 12 liikunnanohjaajaa (500 000 €/v)

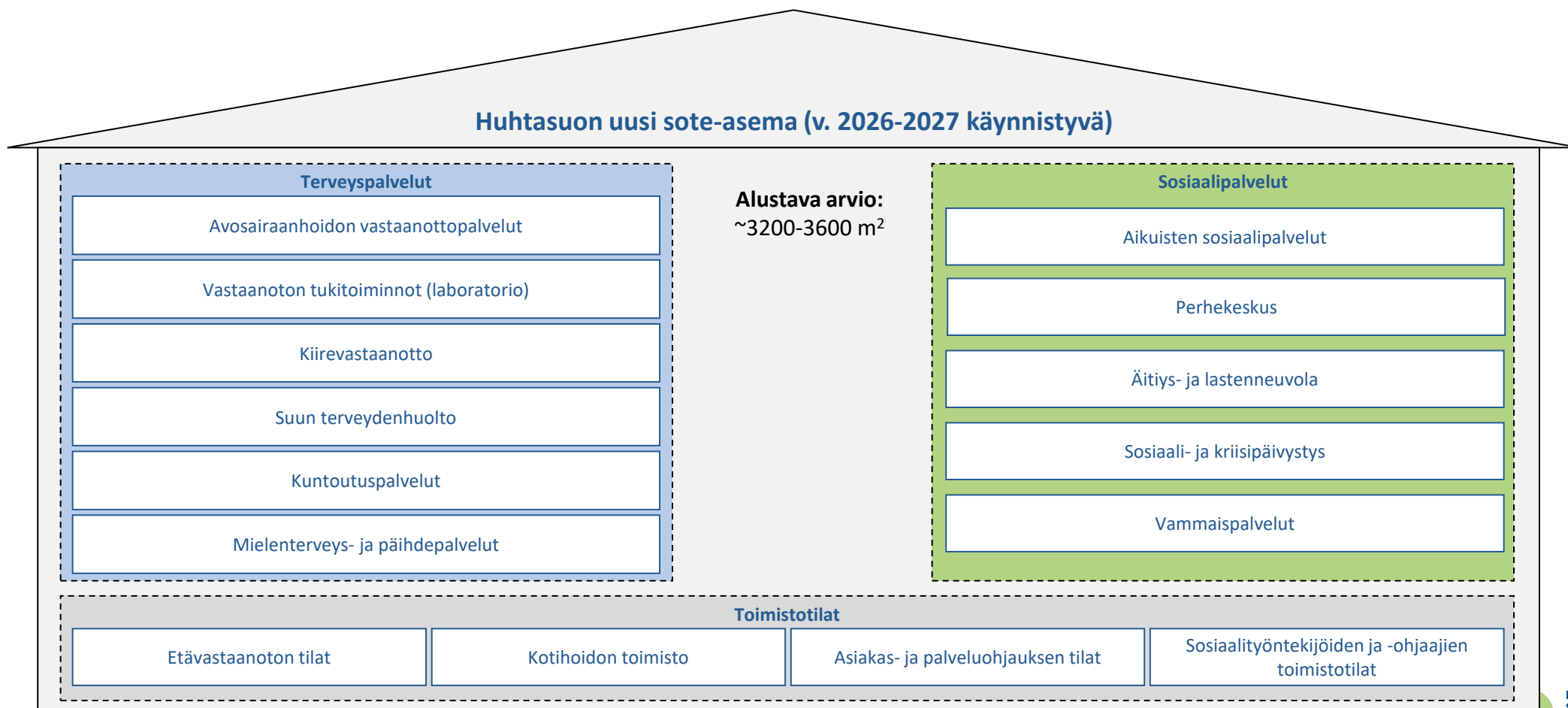
Jämsän alueella käynnistetään uudisrakennushankkeen suunnittelu sosiaali- ja terveyspalveluiden palvelutuotannolle

Uudisrakennushankkeen tavoitteena on luopua sairaalakiinteistön vuokraamisesta ja keskittää paikalliset sosiaali- ja terveyspalvelut samaan kiinteistöön

Huhtasuolle käynnistetään uudisrakennushankkeen suunnittelu sosiaali- ja terveystalouden palvelutuotannolle

Uudisrakennushankkeen tavoitteena keskittää paikalliset sosiaali- ja terveystaloudet samaan kiinteistöön

Kela-taksien käytössä on suuria eroja kuntakohtaisesti – asukaskohtaiset korvaukset nousevat mitä kauempana Jyväskylästä kunta sijaitsee

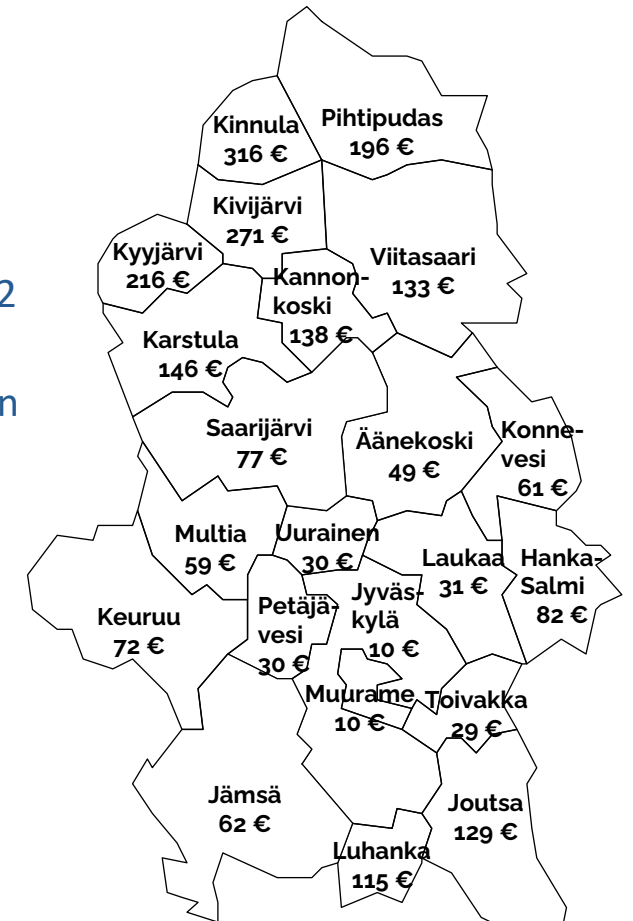
HUOMIOITA NYKYISESTÄ KELA-TAKSIEN KÄYTÖSTÄ

- Kela-korvattavia taksimatkoja vuonna 2023 oli yhteensä **10,4 M€**
- **Kela-korvauksia maksettiin keskimäärin 38 €/asukas.** Vähiten maksettiin Jyväskylässä 10 €/asukas ja eniten Kinnulassa 316 €/asukas
- **Keskimääräinen taksimatkan (meno-paluu) korvaus oli 132 €.** Korvaus oli pienin Jyväskylässä 72 € ja suurin Kinnulassa 358 €
- **Korvauksia sai yhteensä 8 % hyvinvointialueen väestöstä.** Korvausten saajia suhteessa väestöön oli vähiten Jyväskylässä 4 % ja eniten Kinnulassa 29 %
- Kaikista avosairaanhoidon käynneistä 11 % tehtiin kela-korvattavalla taksilla

JOHTOPÄÄTÖKSET

- Kunnissa, jotka ovat kauempana Jyväskylästä, korvattiin taksimatkoja enemmän suhteessa väestöön ja matkat olivat kalliimpia
- Suuri osa Kela-korvattavista matkoista on nyt oman kunnan ulkopuolelle, kun hakeudutaan hoitoon esimerkiksi Jyväskylään

Kela-korvatut taksimatkat/kunnan väestö, 2023

Kunnissa, joihin esityksen mukaan perustetaan palvelupiste, liikutaan Kela-takseilla jo nyt kunnan ulkopuolelle hoitoon (v. 2023)

Kunta	Kela-korvattavien matkojen määrä (2023*)	Osuus matkoista kunnan ulkopuolelle	Kunnan sisäisen matkan mediaanikustannus, €	Kunnan ulkopuolisen matkan mediaani kustannus, €	Kunnan ulkopuolisten matkojen korvausten osuus kaikista matkoista
Hankasalmi	2 905	79 %	30	82	92 %
Joutsa	3 287	77 %	27	110	94 %
Jyväskylä	83 693	51 %	28	97	81 %
Jämsä	11 630	52 %	32	108	81 %
Kannonkoski	566	100 %		126	100 %
Karstula	2 564	98 %	27	121	100 %
Keuruu	5 524	76 %	31	88	90 %
Kinnula	1 135	100 %		217	100 %
Kivijärvi	980	100 %		146	100 %
Konnevesi	840	100 %		95	100 %
Kyyjärvi	941	100 %		137	100 %
Laukaa	8 702	66 %	35	53	83 %
Luhanka	195	100 %		80	100 %
Multia	380	100 %		80	100 %
Muurame	1 633	83 %	28	36	89 %
Petäjävesi	835	100 %		52	100 %
Pihtipudas	2 514	88 %	39	191	98 %
Saarijärvi	5 894	79 %	29	97	94 %
Toivakka	363	100 %		59	100 %
Uurainen	695	100 %		63	100 %
Viitasaari	4 445	80 %	38	138	94 %
Äänekoski	8 561	62 %	35	79	83 %
Yhteensä	148 282	61 %	32	102	86 %

Huom! Matkat ovat yhdensuuntaisia, joten Jyväskylän suurta kunnan ulkopuolisten matkojen määrää selittävät paluumatkat muihin kuntiin

Kuntaan ei jää avosairaanhoidon kiinteää toimipistettä, mutta sinne perustetaan palvelupiste

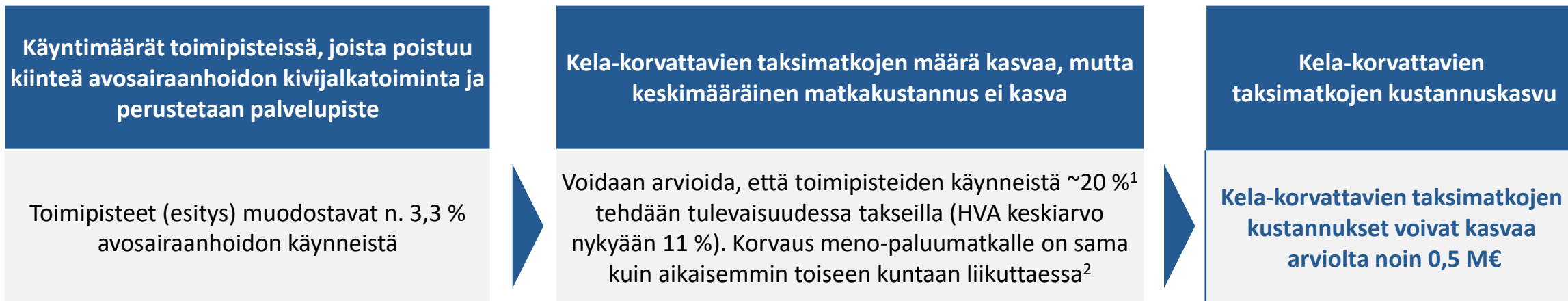
*Luvuissa on huomioitu vain matkat, joita on ollut ikäluokittain yli 3 kpl/kk. Nuorempien ikäluokkien tiedot ovat tästä syystä puutteelliset. Taulukossa esitetyt matkat ja kustannukset ovat yhdensuuntaisia.
Lähteet: Keski-Suomen hyvinvointialue, Kela

Palveluverkkoesityksen myötä Kela-korvattavien taksimatkojen määrä voi nousta – arvioitu kustannusvaikutus noin 0,5 M€

Taksimatkasta voi saada Kela-korvausta terveydentilan tai puutteellisten liikenneolosuhteiden vuoksi. Palveluverkkoesitysten myötä Kela-kustannukset sote-asemille voivat nousta kahdesta syystä:

1. Jos palvelupisteen sijaan tulisi päästä toiselle sote-asemalle ja korvaukseen oikeuttavat ehdot täyttyvät, voi **Kela-korvausten saajien määrä kasvaa**
2. Nykyisin terveysasemalle Kela-taksilla kulkeva joutuu kulkemaan kauemmas toisen kunnan toimipisteelle, jolloin matkakohtainen kustannus kasvaa. **Niissä kunnissa, joihin perustetaan palvelupiste, kaikki Kela-korvattavat matkat kuitenkin tapahtuvat jo nykyään kuntien ulkopuolelle, joten keskimääräinen matkakustannus ei tule nousemaan**

Luvut ja oletukset

Huom! Luvuissa on huomioitu vain matkat, joita on ollut ikäluokittain ja kunnittain yli 3 kpl/kk. Nuorempien ikäluokkien tiedot ovat tästä syystä puutteelliset ja arvioitu kustannusvaikutus voi olla hieman arvioitua 0,5 M€ suurempi. Suurin osa volyymistä tulee kuitenkin ikääntyneiden matkoista

1) Taksimatkojen määrän on arvioitu lähes kaksinkertaistuvan toimipisteiden käyntien osalta, kun saavutettavuus julkisella liikenteellä heikkenee.

2) Taksimatkan korvauksena on käytetty kuntakohtaista mediaania vuodelta 2023 toiseen kuntaan liikuttaessa

Lähteet: Keski-Suomen hyvinvointialue, Kela

Sisältö

- Palveluverkkotyö yleisesti
- Palveluverkkomääritelmän mukaiset palvelut
- Muut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut
- Kustannusvaikutukset
- **Päätöksenteko palveluverkosta**

Hyvinvointialueen palveluverkon kehittämisen periaatteet

Palveluverkon periaatteet 1/3

- Keski-Suomen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluverkon periaatteet muodostuvat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen linjauksista, jotka perustuvat hyvinvointialueen strategiaan
- Palvelutuotannon palveluverkkoa määritellään hyvinvointialueella saatavuuden ja saavutettavuuden osalta maantieteellisten käsitteiden, alueellinen, seudullinen ja paikallinen, kautta
- Palveluverkko on monikanavainen, jolloin palveluja tuotetaan kivijalkapalveluina, palvelupistepalveluina ja kotiin vietävinä palveluina sekä digitaalisina palveluina
- Sosiaali- ja terveyspalveluissa ensisijainen palvelu toteutuu ennaltaehkäisevissä ja perustason paikallisissa ja seudullisissa palveluissa, joita alueelliset perus- ja erityistason palvelut tukevat ja ovat tarpeen mukaan käytettävissä eri kanavien avulla.
- Erikoissairaanhoidon sairaalassa toteutettava hoito ja yöaikainen päivystys keskistetään sairaala Novaan.
- Hyvinvointialueen palveluiden ja toimialojen yhteistyötä, henkilöstö ja tilaresursseja sekä yhdessä tekemistä kehitetään, uudistetaan ja vahvistetaan sekä hyödynnetään yhteisiä resursseja seudullisen ja paikallisen palvelun ja palveluverkon uudistamisessa ja toteuttamisessa sekä ylläpitämisessä.

Palveluverkon periaatteet 2/3

- Sosiaali- ja terveystalveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta arvioidaan ja seurataan säännöllisesti ja palveluverkkoa uudistetaan tarpeen mukaan. Arviointi suhteessa sosiaali- ja terveystalveluiden järjestämisen linjauksiin toteutetaan vuosittain lautakunnissa
- Palveluverkon uudistuminen tapahtuu toimintamallien uudistamisen ja talveluiden jatkuvuuden turvaamisen tarpeisiin. Palveluverkkotyö perustuu ensisijaisesti toiminnan kehittämiseen, toiminnallisuuden parantamiseen sekä henkilöstön saatavuuden varmistamiseen Keski-Suomalaisten asukkaiden talveluiden turvaamiseksi
- Palveluverkon kehittämisessä tulee hakea kaikissa talveluissa taloudellisesti ja toiminnallisesti tarkoituksenmukaisia ja vaikuttavia palvelukanavia sekä pilotoida mahdollisuuksien mukaan uusia toimintamalleja
- Sosiaali- ja terveystalveluiden toimipisteiden käyttöä toteutetaan hyvinvointialueen toimitilaohjelman mukaisesti
- Palveluverkon kivijalkatalvelut ja tilojen käyttö muodostuu palvelutuotannon tarpeiden mukaisesti. Tilat tulee olla käyttötarkoitukseen soveltuvia huomioiden esimerkiksi vaateet terveydenhuollon tiloille, vaateet toiminnan turvallisuudelle tai vaateet talvelun yksityisyydelle.
- Tilojen käyttöastetta ja yhteiskäytöllisyyttä lisätään ja ylimääräisistä tiloista luovutaan. Tarpeen mukaan tiloja peruskorjataan tai tehdään korvaavaa uudisrakentamista palvelutuotannon tarpeisiin.

Palveluverkon periaatteet 3/3

- Päätöksenteossa oleva ensimmäisen vaiheen palveluverkko, jota käytetään vuoden 2024 vuokraneuvotteluiden pohjana.
 - Päättyvien vuokra-asetuksen mukaisien määräaikaisten vuokrasopimusten tilalle tehdään lähtökohtaisesti toistaiseksi voimassa olevat vuokrasopimukset 12 kk irtisanomisajalla päättyviksi. Peruskorjaus- ja uusinvestointikohteissa voi olla pidempi vuokrasopimus. Yksittäisten tilojen vuokraamisessa, vuokra- ja irtisanomisaika voi olla myös lyhyempi. Vuokran määrä ei perustu enää jatkossa valtioneuvoston asetukseen, vaan osapuolten väliseen neuvotteluun.
- Ensimmäisen vaiheen, vuonna 2024 toteutettavan, palveluverkkopäätöksen jälkeen aloitetaan palveluverkkomääritelmän mukaisten palveluiden palveluverkon yksityiskohtainen toimeenpano vuoteen 2030 mennessä ja tilojen käytön arviointi ja suunnittelu lähivuosille ja toteutetaan ensimmäisen vaiheen toimipistemuutokset vuoteen 2026 mennessä
- Ensimmäisen vaiheen palveluverkossa palveluiden saatavuus on kuvattu hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalouden kuntakohtaisissa palvelukorteissa, jotka muodostavat vuoden 2026 palvelutilanteen
- Toisen vaiheen palveluverkkotyö toteutetaan keväällä 2026. Tällöin tehdään päätöksiä vuodelle 2027 ja tarkennuksia palveluverkkosuunnitelmaan vuoteen 2030 asti. Tarkennuksiin vaikuttavat palveluverkon säännöllisen arvioinnin tulokset, hyvinvointialueen taloudellinen tilanne, toimintamallien vakiintuminen ja toiminnan muutostarpeet. Lisäksi huomioidaan hyvinvointialueen toimialojen ja palveluiden integraatio etenkin seudullisen ja paikallisen palvelun ja yleisesti palveluverkon toteuttamisessa.
- Palveluverkon toteuttaminen perustuu aina taloudellisiin ja toiminnallisiin reunaehtoihin, jolloin hyvinvointialueen toimintaympäristössä, taloudellisissa ja toiminnallisissa edellytyksissä tai kansallisessa lainsäädännössä tapahtuvat muutokset voivat vaikuttaa palveluverkon toteuttamiseen, tällöin näiden vaikutus tulee arvioida suhteessa palveluverkon toimenpiteisiin ja tuoda tarvittaessa uudelleen päätöksentek

Palveluverkkomääritelmän mukaiset palvelut ja niihin liittyvä päätöksenteko

Toimivalta sosiaali- ja terveystalveluiden palveluverkkomääritelmän mukaisten palveluiden toimipisteistä

- Palveluverkkomääritelmän mukaisten palveluiden toimipisteiden perustaminen ja lakkauttaminen

Palveluverkkomääritelmän mukaiset palvelut määritetään sosiaali- ja terveystalveluiden järjestämisen linjauksissa

Aluevaltuusto

Palveluverkkomääritelmän mukaisia palveluja ovat:

- sote-asemapalvelut (perustason sosiaali- ja terveydenhuollon vastaanottopalvelut),
 - alueellinen osastotoiminta (perustason terveydenhuollon osastotoiminta),
 - ikääntyneiden ympärivuorokautinen asumispalvelu,
 - perhekeskukset
 - ikääntyneiden päivätoiminta
-
- Näiden palveluiden kivijalkatoimipisteiden perustamisesta ja lakkauttamisesta päättää toimivaltainen toimielin [tällä hetkellä aluevaltuusto, Hallintosääntö 16§]

Muut sosiaali- ja terveyspalvelut ja niihin liittyvä päätöksenteko

Toimivalta muiden sosiaali- ja terveystalveluiden toimipisteiden palveluverkosta

- Lautakunta seuraa, arvioi ja edistää palveluiden vaikuttavuutta, saatavuutta, saavutettavuutta, laatua ja ihmislähtöisyyttä
- Palveluverkkoon tulevista muutoksista, kuten toimipisteen siirrosta toiseen osoitteeseen, **arvioinnin suhteessa järjestämisen linjauksiin ja palveluverkon periaatteisiin tekee lautakunta** ennen muutosten toteuttamista, **niiden palveluiden osalta joissa muutos vaikuttaa asiakkaiden ja potilaiden asiointiin palveluissa**. Lautakunnan lausuntoon perustuen toimivaltainen viranhaltija irtisanoo ja tekee vuokrasopimukset. Jos muutos vaatii investointia, toteutetaan päätöksenteko siihen liittyen toimivaltaisessa toimielimessä

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta

- Äitiys- ja lastenneuvola
- Opiskeluhoollon palvelut (koulu- ja opiskeluterveydenhuolto, koulukuraattorit ja -psykologit)
- Perheiden varhaisen tuen palvelut:
 - Palvelutarpeen arviointi, lapsiperheiden sosiaalityö ja sosiaalihojaus, tukiperhetoiminta
 - Perhetyö, lapsiperheiden kotipalvelu, tukihenkilötoiminta (kotiin vietävä palvelu)
- Perheoikeudelliset palvelut
- Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelut ja perheneuvola
- Lastensuojelun avo-, sijais- ja jälkihoollon palvelut
- Nuorisokodit ja perhetukikoti sekä laitosten avotyö

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta

- Erikoissairaanhoidon palvelut
- Suun terveydenhuolto
- Sosiaali- ja kriisipäivystys (kotiin vietävä palvelu)
- Vammaispalvelun asumispalvelut
- Vammaispalvelun sosiaalityö ja palveluohjaus
- Vammaisten päivä- ja työtoiminta
- Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalvelut
- Kuntouttava työtoiminta, sosiaalihoollolain mukainen päivä- ja työtoiminta
- Kotihoito 24/7 (kotiin vietävä palvelu)
- Turvapalvelut (kotiin vietävä palvelu)
- Ikääntyneiden muut asumispalvelut ja lyhytaikaishoito
- Koti- ja asumispalveluiden keskitetty asiakas- ja palveluohjaus

Sisältö

- Palveluverkkotyö yleisesti
- Esitys palveluverkkomääritelmän mukaisista palveluista
- Esitys muista sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista
- Kustannusvaikutukset
- Päätöksenteko palveluverkosta
 - Periaatteet ja toimivalta
 - **Tilahankkeiden näkökulma**

Päätöksenteko palveluverkkomääritelmän mukaisissa tilahankkeissa

Aluevaltuusto päättää

- Palveluverkkomääritelmän mukaisten palveluiden toimipisteiden perustamisesta ja lakkauttamisesta
- Tilapalvelu selvittää vaihtoehdot ja kustannukset
- Vastuualuejohtaja hyväksyy vuokrauksen, tilapalvelujohtaja tekee viranhaltijapäätöksen vuokrauksesta alla olevan mukaisesti

Aluehallitus päättää

- Vuokrasopimuksista joiden arvo on yli 1 M€/v tai vuokra-aika yli 10 vuotta

Tilapalvelujohtaja päättää

- Vuokrasopimuksista joiden arvo on 1 M€ tai alle/v ja vuokra-aika 10 vuotta tai alle

Tilahankkeiden valmistelu

- Yli 10 000 € hankkeet (myös vuokravaikutteiset) tulee sisällyttää investointisuunnitelmaan, joka edellyttää myös ministeriöiden hyväksynnän. Hankkeille tulee pystyä osoittamaan rahoitus täysimääräisesti sitomusvuonna (hankkeen tai vuokrasopimuksen aloitusvuosi) vuosikatteesta, muista rahavaroista tai lainanottovaltuudesta.
 - Vaikea toteuttaa ja ennakoida edellisenä vuonna ainakin nyt siirtymävaiheen aikana. Palveluiden tilatarpeet tulevat tällä hetkellä lyhyemmällä syklillä.

PALVELUVERKKOMÄÄRITELMÄN MUKAISET PALVELUT
Sote-asema
Alueellinen osastotoiminta
Ikääntyneiden ympärivuorokautinen asuminen
Ikääntyneiden päivätoiminta
Perhekeskus

Päätöksenteko muissa tilahankkeissa

Muiden sosiaali- ja terveystalveluiden toimipisteet

- **Vastuualue** määrittelee tarpeen (palveluverkkotyö) ja lautakunnat *hyväksyvät* sen
- Tilapalvelu selvittää vaihtoehdot ja kustannukset
- Vastuualuejohtaja hyväksyy vuokrauksen, tilapalvelujohtaja tekee viranhaltijapäätöksen vuokrauksesta alla olevan mukaisesti

Aluehallitus päättää

- Vuokrasopimuksista joiden arvo on yli 1 M€/v tai vuokra-aika yli 10 vuotta

Tilapalvelujohtaja päättää

- Vuokrasopimuksista joiden arvo on 1 M€ tai alle/v ja vuokra-aika 10 vuotta tai alle

Tilahankkeiden valmistelu

- Yli 10 000 € hankkeet (myös vuokravaikutteiset) tulee sisällyttää investointisuunnitelmaan, joka edellyttää myös ministeriöiden hyväksynnän. Hankkeille tulee pystyä osoittamaan rahoitus täysimääräisesti sitomusvuonna (hankkeen tai vuokrasopimuksen aloitusvuosi) vuosikatteesta, muista rahavaroista tai lainanottovaltuudesta.
 - Vaikea toteuttaa ja ennakoida edellisenä vuonna ainakin nyt siirtymävaiheen aikana. Palveluiden tilatarpeet tulevat tällä hetkellä lyhyemmällä syklillä.

MUUT SOSIAALI- JA TERVEYSTALVELUT
Äitiys- ja lastenneuvola
Opiskeluhuollon palvelut
Perheiden varhaisen tuen palvelut
Perheoikeudelliset palvelut
Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelut, perheneuvola
Lastensuojelun avo- ja sijais- ja jälkihuollonpalvelut
Nuoriso- ja perhetukikodit, laitosten avotyö
Erikoissairaanhoido
Suun terveydenhuolto
Sosiaali- ja kriisipäivystys
Vammaispalvelun asumispalvelut
Vammaispalveluiden sosiaalityö ja palveluohjaus
Vammaisten päivä- ja työtoiminta
Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalvelut
Kuntouttava työtoiminta
Kotihoido
Kotihoidon turvapalvelut
Ikääntyneiden muut asumispalvelut
Keskitetty asiakas- ja palveluohjaus
Erikoissairaanhoido
Aikuissosiaalityö, mielenterveys- ja päihdepalvelut sekä kuntoutus, jotka sijoittuvat muualle kuin sote-asetuille.

Palveluverkkopäätöksistä syntyvien tilamuutosten toimeenpanoprosessi

Ohjaus ja päätökset

- ohjaa toimitilahankkeita asetettujen tavoitteiden mukaisesti (palveluverkkopäätökset)
- hyväksyy budjetit ja aikataulut
- tekee keskeiset päätökset hankkeiden edistämiseksi
- ohjaa projektiryhmän sekä muiden erillistyöryhmien toimintaa

Ohjausryhmä

Projektiryhmän johto

- valmistelelee asioita päätettäväksi
- vastaa päätettyjen tilahankkeiden toimeenpanosta

Tilapalvelujohtaja

Pitkät sopimukset, investoinnit, rakennuttaminen

Kiinteistökehityspäällikkö/
Rakennuttaja

Uusi vuokrakohte, lisätila, irtisanomiset

Asiakkuuspäällikkö/
Toimitilakoordinaattori

Mikromuutokset/ lisähuone, vaihto, pienet muutokset

Managerit

Aikataulu

2024

- Irtisanomisajalla tehtyjen sopimusten tarkastelu
- 2025 luovuttavista siirtyvien toimintojen korvaavat tilat
- 2025 lopussa luovuttavien irtisanominen
- Uudet vuokrasopimukset jääviin tiloihin (korvaavat 3+1 sopimuksia)

2025

- 2025 ja 2026 luovuttavista siirtyvien toimintojen korvaavat tilat
- 2026 lopussa luovuttavien irtisanominen
- Uudet vuokrasopimukset jääviin tiloihin (korvaavat 3+1 sopimuksia)

2026

- 2026 luovuttavista siirtyvien toimintojen korvaavat tilat
- Uudet vuokrasopimukset jääviin tiloihin (korvaavat 3+1 sopimuksia)

Toimitilahankkeiden sopimukset

Investointiin verrattava vuokrasopimus yli 10 vuotta tai vuokra yli 1,0 M€ vuodessa

Aluehallitus

Investointiin verrattava vuokrasopimus 10 vuotta tai alle, vuokra 1,0 M€ tai alle vuodessa

Palvelujohtaja (tilapalvelujohtaja) investointisuunnitelman puitteissa

Kiitos

www.hyvaks.fi

#hyvaks #hyväarkikaikille